

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2013. szeptember 6.*

„Versenyszabályozás — Közigazgatási eljárás — Helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat — A Bizottság helyszíni vizsgálati jogköre — Védelemhez való jog — Arányosság — Indokolási kötelezettség”

A T-289/11., T-290/11. és T-521/11. sz. egyesített ügyekben,

a **Deutsche Bahn AG** (székhelye: Berlin [Németország]),

a **DB Mobility Logistics AG** (székhelye: Berlin),

a **DB Energie GmbH** (székhelye: Frankfurt am Main [Németország]),

a **DB Netz AG** (székhelye: Frankfurt am Main),

a **DB Schenker Rail GmbH** (székhelye: Mainz [Németország]),

a **DB Schenker Rail Deutschland AG** (székhelye: Mainz),

a **Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße mbH (DUSS)** (székhelye: Bodenheim [Németország])

(képviselik őket: W. Deselaers, O. Mross és J. Brückner ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Bizottság** (képviselik: L. Malferrari, N. von Lingen és R. Sauer, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatják:

a **Spanyol Királyság** (képviselik kezdetben, a T-289/11. és a T-290/11. sz. ügyben: M. Muñoz Pérez; később, a T-289/11., a T-290/11. és a T-521/11. sz. ügyben: S. Centeno Huerta, abogados del Estado),

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: M. Simm és F. Florindo Gijón, meghatalmazotti minőségben), valamint

az **EFTA Felügyeleti Hatóság** (képviselik: X. A. Lewis, M. Schneider és M. Moustakali, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozók,

* Az eljárás nyelve: német.

az 1/2003 tanácsi rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján a Deutsche Bahn AG-nél és valamennyi leányvállalatánál helyszíni vizsgálatokat elrendelő, 2011. március 14-i C(2011) 1774, 2011. március 30-i C(2011) 2365 és 2011. július 14-i C(2011) 5230 bizottsági határozatok (COMP/39.678 és COMP/39.731 ügyek) megsemmisítése iránti kérelmek tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök, K. Jürimäe és M. van der Woude (előadó) bírák,

hivatalvezető: K. Andová tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. április 9-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

- 1 A Deutsche Bahn AG, a DB Mobility Logistics AG, a DB Netz AG, a DB Energie GmbH, a Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße mbH (DUSS), a DB Schenker Rail GmbH és a DB Schenker Rail Deutschland AG, azaz a felperesek, valamint a Deutsche Bahn által közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött valamennyi jogi személy olyan nemzetközi vállalkozást alkotnak, amely a belföldi és a nemzetközi árufuvarozás és személyszállítás, a logisztika, valamint a vasúti szállításhoz kapcsolódó járulékos szolgáltatások nyújtásának ágazatában gyakorolja tevékenységeit. A jelen ügyben érintett leányvállalatok közvetlenül vagy közvetetten a Deutsche Bahn 100%-os tulajdonában állnak.

Az első helyszíni vizsgálat

A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat

- 2 A 2011. március 14-i C(2011) 1774 határozattal (COMP/39.678 és COMP/39.731 ügyek) (a továbbiakban: helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat) az Európai Bizottság elrendelte, hogy a Deutsche Bahn, valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött valamennyi jogi személy [az EK 81. cikkben és az EK 82. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 20. cikkének (4) bekezdése alapján helyszíni vizsgálatnak vesse alá magát.
- 3 A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat 1. cikkének szövege a következő:

„A Deutsche Bahn AG, [...] valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött valamennyi jogi személy, köztük a DB Mobility Logistics AG, a DB Energie GmbH, a DB Schenker Rail GmbH és a DB Schenker Rail Deutschland AG köteles helyszíni vizsgálatnak alávetni magát az EUMSZ 102. cikk és az EGT-Megállapodás 54. cikke megsértésére alkalmas azon magatartásaikat illetően, amelyeket a vasúti szállítás és a járulékos szolgáltatások nyújtásának ágazatában azon tagállamokban – különösen Németországban – tanúsítanak, amelyekben a DB-csoport érintett leányvállalatai vasúti személyszállításban és árufuvarozásban vesznek részt. E magatartások a DB Energie GmbH által a DB-csoport többi leányvállalata részére nyújtott, potenciálisan indokolatlan kedvezményes bánásmódhoz kapcsolódnak, amely többek között a vontatási villamosenergia-ellátást érintő engedmények rendszere formájában nyilvánul meg, és amely lehetővé teszi a DB-csoport számára, hogy a vasúti szállítás *downstream* piacain korlátozza a versenyt.

A helyszíni vizsgálatra a Deutsche Bahn csoport valamennyi helyiségében (így többek között a Deutsche Bahn AG helyiségeiben: Potsdamer Platz 2., 10785 Berlin, Németország, a DB Mobility Logistics AG helyiségeiben: Potsdamer Platz 2., 10785 Berlin, Németország, a DB Energie GmbH helyiségeiben: Pfarrer-Perabo-Platz 2., 60326 Frankfurt am Main, Németország, a DB Schenker Rail GmbH helyiségeiben: Rheinstrasse 2., 55116 Mainz, Németország, valamint a DB Schenker Rail Deutschland AG helyiségeiben: Rheinstrasse 2., 55116 Mainz, Németország) sor kerülhet.

A Deutsche Bahn AG, valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött valamennyi jogi személy, köztük a DB Mobility Logistics AG, a DB Energie GmbH, a DB Schenker Rail GmbH és a DB Schenker Rail Deutschland AG köteles lehetővé tenni, hogy a Bizottság által a helyszíni vizsgálat lefolytatására felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek, továbbá az érintett tagállam versenyhatóságának tisztviselői, valamint az e versenyhatóság által meghatalmazott vagy kijelölt azon tisztviselők, akik a fent említett tisztviselőknek és kísérő személyeknek segítséget nyújtanak, a hivatali helyiségek rendes nyitvatartási idejében bármely helyiségbe, területre vagy közlekedési eszközbe belépjenek. E vállalkozások a fent említett tisztviselők vagy kísérő személyek felhívására ellenőrzés céljából kötelesek bemutatni az üzletmenethez kapcsolódó könyveket és más feljegyzéseket, függetlenül attól, hogy milyen eszközön tárolják azokat, továbbá kötelesek lehetővé tenni e könyvek és feljegyzések helyszínen történő megvizsgálását, valamilyen azok másolatának vagy kivonatának bármilyen formában történő megszerzését. E vállalkozások kötelesek lehetővé tenni, hogy a fent említett tisztviselők vagy kísérő személyek a helyszíni vizsgálatához szükséges időre és mértékben lepecsételjenek bármilyen üzlethelyiségeket és könyveket vagy nyilvántartásokat. E vállalkozások a fent említett tisztviselők vagy kísérő személyek felhívására kötelesek a helyszínen azonnal magyarázatot adni az ellenőrzés tárgyához és céljához kapcsolódó tényekről, továbbá kötelesek felhatalmazni valamennyi képviselőjüket vagy dolgozójukat arra, hogy ilyen magyarázatot adjanak. E vállalkozások kötelesek hozzájárulni, hogy az így nyújtott magyarázatokat bármilyen formában rögzítsék.”

- 4 A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat 2. cikkében a Bizottság megállapítja, hogy a vizsgálat 2011. március 29-én kezdődhet. E határozat 3. cikkében a Bizottság kifejti, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatot közvetlenül a vizsgálat előtt fogja közölni a Deutsche Bahnnal, valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött valamennyi jogi személlyel.
- 5 A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat indokolása a következő:

„A Bizottságnak olyan bizonyítékok állnak rendelkezésére, amelyek szerint a DB Energie-nek lehetősége van arra, hogy a DB-csoportnak a vasúti személyszállítás és árufuvarozás piacain jelen lévő érintett leányvállalataival szemben a vontatási villamosenergia-ellátást érintő engedmények rendszere révén kedvezményes bánásmódot alkalmazzon az e leányvállalatok tevékenysége szerinti tagállamokban, különösen Németországban. E kedvezményes bánásmód többek között a DB Energie által kínált engedmények rendszeréből eredhet, és lehetséges, hogy objektív módon nem igazolható. A Bizottság olyan bizonyítékokkal rendelkezik, amelyek arra utalnak, hogy a DB Energie már korábban is, legalább 2002 óta a vontatási villamosenergia-ellátást érintő engedmények hasonló rendszereit alkalmazta. Ezenkívül nem zárható ki, hogy a DB Energie már ezen időpontot megelőzően is alkalmazta az engedmények e rendszereit vagy hasonló rendszereket. Vélelmezhető, hogy ez az üzleti módszer lehetővé teszi a DB-csoport érintett leányvállalatai számára, hogy a vasúti szállítás *downstream* piacain a versenytársaikkal szemben előnyhöz jussanak azokban a tagállamokban, amelyekben a DB-csoport e leányvállalatai a vasúti személyszállítás és árufuvarozás ágazatában tevékenységeiket gyakorolják, így különösen Németországban, továbbá hogy a DB-csoport ezáltal e piacokon korlátozhatja a versenyt. A fentiekben ismertetett magatartások, amennyiben bizonyítást nyernek, az EUMSZ 102. cikk és az EGT-Megállapodás 54. cikke megsértésének minősülnek.

Elengedhetetlen, hogy a Bizottság az 1/2003 rendelet 20. cikke alapján helyszíni vizsgálatokat folytasson a feltételezett összehangolt magatartásokra és az általános összefüggésekre vonatkozó valamennyi releváns tény feltárása, valamint az összes érintett jogi személy részvétele pontos mértékének meghatározása érdekében.

Az áraknak a DB-csoporton belüli rögzítésére vonatkozó döntéseket valószínűleg különböző vállalati szinteken hozzák meg. Ezenkívül valószínű, hogy egyes releváns bizonyítékok a DB-csoport azon leányvállalatainál is fellelhetők, amelyek vélhetően olyan előnyös árakban részesülnek, amelyek adott esetben indokolatlanok, ami lehetővé teszi a vasúti szállítás piacain fennálló verseny korlátozását. Arra utaló jelek vannak tehát, hogy a jelen határozat 1. cikkében felsorolt helyiségek mindegyikében bizonyítékok lelhetők fel.

A Bizottság rendelkezésére álló adatok szerint a DB Energie által a vasúti személyszállítás és árufuvarozás németországi piacain korábban alkalmazott árrendszer Németországban már olyan jogviták tárgyát képezte, amelyekben a szabályozó hatóságok és versenyhatóságok félként vettek részt. Következésképpen az érintett jogi személyeknek tudomásuk van arról, hogy a szabályozó hatóságok és a versenyhatóságok ellenőrzik a díjszabási rendszerüket. Ezenkívül a Bizottság a múltban megállapította, hogy a DB-csoport árrögzítő magatartása megsértette az EUMSZ 102. cikket, amit az európai uniós bíróságok is megerősítettek. Következésképpen az érintett jogi személyek megkísérelhetik elrejteti, eltüntetni vagy letagadni az e magatartásra vonatkozó bizonyítékokat annak megakadályozása érdekében, hogy az árrögzítés tárgyában tanúsított esetleges jogellenes magatartásokat felfedjék.

A helyszíni vizsgálatok hatékonyságának biztosítása érdekében alapvető fontosságú, hogy e vizsgálatokat több helyen egyidejűleg, továbbá azon jogi személyek előzetes értesítése nélkül folytassák le, amelyeknek a jogsértésben való részvétele vélelmezhető.

Ennek érdekében az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján a jogi személyek helyszíni vizsgálatát elrendelő határozatot kell hozni.”

Az első helyszíni vizsgálat lefolytatása

- 6 2011. március 29-én délelőtt a Bizottság 32 tisztviselője jelent meg a felperesek Berlinben (Németország), Frankfurt am Mainban (Németország) és Mainzban (Németország) található helyiségeiben, és közölték a felperesekkel a helyszíni vizsgálatot elrendelő első, az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján hozott határozatot.
- 7 A felperesek kapcsolatba léptek ügyvédekkel, akik a helyszíni vizsgálat során az első naptól kezdve jelen voltak. A felperesek a helyszíni vizsgálattal szemben nem emeltek kifogást, és bírósági engedély bemutatásának hiányát sem sérelmezték. Tartózkodtak attól is, hogy a közlést követően az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6) bekezdése értelmében akadályozzák a helyszíni vizsgálatot. Következésképpen a Bizottság soha nem kényszerült arra, hogy az említett rendelet 20. cikkének (6) bekezdése alapján a tagállami hatóságok támogatását kérje.
- 8 A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat kézbesítését követően a vállalkozás képviselői aláírták a kézbesítési jegyzőkönyvet. Átadták a vizsgálóknak a vállalkozás szervezeti felépítésének ábráit és telefonkönyveit, válaszoltak egyes munkavállalók személyazonosságával kapcsolatos kérdésekre, a vizsgálatot az így megjelölt személyek irodáiba vezették, az említett irodák átkutatása ellen pedig nem emeltek kifogást. Az ezen irodákban fellelhető ügyiratokat a vizsgálatok átvizsgálták, némely esetben teljes terjedelmükben. A vizsgálatok bizonyos kulcsszavak alapján olyan elektronikus dokumentumokban is kereséseket folytattak le, mint például az e-mailek.
- 9 A Bizottság vizsgálói 2011. március 29-nek délelőttje és 2011. március 31-én nagyjából 14 óra között a DB Schenker Rail Deutschland mainzi helyiségeiben olyan dokumentumokat találtak, amelyekkel kapcsolatban a Bizottság úgy véli, hogy azok alapján újabb versenyellenes magatartás feltételezhető. E versenyellenes magatartásnak az a célja, hogy a vasúti szállítás területén a felperesek által működtetett infrastruktúra és bizonyos kapcsolódó szolgáltatások révén hátrányosan megkülönböztesse a versenytársakat. Amennyiben valamely dokumentum egyértelműen kapcsolódott ezen újabb gyanúhoz, a vizsgálatok e dokumentumot félretették.

- 10 A Bizottság szükségesnek ítélte, hogy a DUSS-szel szemben vizsgálatot indítson, ennek következtében pedig helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozatot hozott.
- 11 A Deutsche Bahn és a DB Mobility Logistics ellen Berlinben folytatott első helyszíni vizsgálat 2011. március 31-én ért véget.

A második helyszíni vizsgálat

A helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozat

- 12 A 2011. március 30-i C(2011) 2365 határozattal (COMP/39.678 és COMP/39.731 ügyek) (a továbbiakban: helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozat) a Bizottság elrendelte, hogy a Deutsche Bahn, valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött valamennyi jogi személy az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján helyszíni vizsgálatnak vesse alá magát.

- 13 A helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozat 1. cikkének szövege a következő:

„A Deutsche Bahn AG, [...] valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött valamennyi jogi személy, köztük a DB Mobility Logistics AG, a DB Netz AG, a Deutsche Umschlagegesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH, a DB Schenker Rail GmbH és a DB Schenker Rail Deutschland AG köteles helyszíni vizsgálatnak alávetni magát az EUMSZ 102. cikk és az EGT-Megállapodás 54. cikke megsértésére alkalmas azon magatartásaikat illetően, amelyeket a vasúti szállítás és a járulékos szolgáltatások nyújtásának ágazatában azon tagállamokban – különösen Németországban – tanúsítanak, amelyekben a DB-csoport érintett leányvállalatai vasúti szállításban vesznek részt. E magatartások a Deutsche Umschlagegesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH által a DB-csoport versenytársaival szemben annak érdekében alkalmazott, potenciálisan indokolatlan hátrányos megkülönböztetéshez kapcsolódnak, hogy a DB-csoport számára lehetővé tegyék a vasúti szállítás *downstream* piacain fennálló verseny korlátozását. A helyszíni vizsgálatra a Deutsche Bahn AG csoport valamennyi helyiségében [...] sor kerülhet.”

- 14 A helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozat 2. cikkében a Bizottság megállapítja, hogy a vizsgálat 2011. március 30-án kezdődhet. E határozat 3. cikkében a Bizottság kifejti, hogy e határozatot közvetlenül a vizsgálat előtt fogja közölni a Deutsche Bahnnal, valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött valamennyi jogi személlyel.

- 15 A helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozat indokolása a következő:

„A Bizottság a már birtokában lévő információk alapján arra utaló adatokkal rendelkezik, hogy a DUSS hátrányban részesítheti a vasúti szállítás németországi piacain tevékenykedő versenytársait azáltal, hogy megnehezíti a DB pályaudvaraihoz való hozzáférésüket vagy hátrányos megkülönböztetést alkalmaz velük szemben, ami lehetővé teszi számára, hogy visszaéljen az e piacon fennálló erőfölényével. Mindez többek között abból származhat, hogy a DB nem biztosít megfelelő hozzáférést a pályaudvarokhoz, továbbá kevésbé hatékony szolgáltatásokat nyújt, illetve megtagadja a pályaudvarokhoz való hozzáférést. A Bizottság olyan adatokkal rendelkezik, amelyek szerint e gyakorlatot 2007 óta folytatják. Vélelmezhető, hogy ez az üzleti módszer lehetővé teszi a DB-csoport érintett leányvállalatai számára, hogy a vasúti szállítás *downstream* piacain a versenytársaikkal szemben előnyhöz jussanak azokban a tagállamokban, amelyekben a DB-csoport e leányvállalatai a vasúti személyszállítás és árufuvarozás ágazatában tevékenységeiket gyakorolják, így különösen Németországban, továbbá hogy a DB-csoport ezáltal e piacokon korlátozhatja a versenyt. [...]

A Bizottság a DB-csoport helyiségeiben 2011. március 29-én, az árakkal kapcsolatos esetleges jogellenes magatartások feltárása érdekében folytatott helyszíni vizsgálatok során tudomást szerzett arról, hogy a fent említett magatartásokra vonatkozó bizonyítékok vannak a DB-csoportához tartozó jogi személyek

birtokában. Következésképpen az érintett jogi személyek megkísérelhetik elrejtteni, eltüntetni vagy letagadni e bizonyítékokat vagy az e magatartásokra vonatkozó egyéb adatokat annak megakadályozása érdekében, hogy az esetleges jogellenes magatartásokat felfedjék.

Ezenkívül a fent említett helyszíni vizsgálatok során Bizottság a DB-csoport társaságai által működtetett infrastruktúra stratégiai alkalmazásával, valamint a vasúti szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos, potenciálisan versenyellenes magatartásra vonatkozó bizonyítékok fennállásával összefüggő információkhoz jutott. E feltételezett magatartás különösen a karbantartási és javítási létesítményekhez való hozzáférést, valamint a kapcsolódó szolgáltatások nyújtását érinti. Úgy tűnik, az ilyen magatartásoknak az a célja, hogy megakadályozza vagy megnehezítse a DB-csoport versenytársai által a vasúti szállítás ágazatában gyakorolt tevékenységeket.

[...]

A második helyszíni vizsgálat lefolytatása

- 16 A Bizottság az első helyszíni vizsgálat során, 2011. március 31-én 14 óra körül közölte a felperesekkel a helyszíni vizsgálatot elrendelő második, 2011. március 30-án kelt határozatot.
- 17 Az ügyvédek jelenlétében eljáró felperesek a helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozattal szemben nem emeltek kifogást, és bírósági engedély bemutatásának hiányát sem sérelmezték. Tartózkodtak attól is, hogy a közlést követően az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6) bekezdése értelmében akadályozzák a helyszíni vizsgálatot. Következésképpen a Bizottság soha nem kényszerült arra, hogy az említett rendelet 20. cikkének (6) bekezdése alapján a tagállami hatóságok támogatását kérje.
- 18 A DB Schenker Rail Deutschland ellen Mainzban folytatott második helyszíni vizsgálat 2011. április 1-jén ért véget.

A harmadik helyszíni vizsgálat

A helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozat

- 19 A 2011. július 14-i C(2011) 5230 határozattal (COMP/39.678 és COMP/39.731 ügyek) (a továbbiakban: helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozat) a Bizottság elrendelte, hogy a Deutsche Bahn, valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött valamennyi jogi személy az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján helyszíni vizsgálatnak vesse alá magát.
- 20 A helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozat 1. cikkének szövege a következő:

„A Deutsche Bahn AG társaság, [...] valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött valamennyi jogi személy, köztük a Deutsche Umschlagengesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH, a DB Netz AG, a DB Schenker Rail GmbH és a DB Schenker Rail Deutschland AG köteles helyszíni vizsgálatnak alávetni magát az EUMSZ 102. cikk és az EGT-Megállapodás 54. cikke megsértésére alkalmas azon magatartásaikat illetően, amelyeket a vasúti szállítás és a kapcsolódó szolgáltatások nyújtásának ágazatában azon tagállamokban – különösen Németországban – tanúsítanak, amelyekben a DB-csoport megfelelő leányvállalatai vasúti szállításban vesznek részt. E magatartások a Deutsche Umschlagengesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH által a DB-csoport versenytársaival szemben alkalmazott esetleges indokolatlan hátrányos megkülönböztetéshez kapcsolódnak, amely a DB-csoport számára lehetővé teszi a vasúti szállítás *downstream* piacain fennálló verseny korlátozását, vagyis a versenytársak versenyhátrányba szorítását.

A helyszíni vizsgálatra a Deutsche Bahn AG csoport valamennyi helyiségében [...] sor kerülhet.”

- 21 A helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozat 2. cikkében a Bizottság megállapítja, hogy a vizsgálat 2011. július 26-án kezdődhet. E határozat 3. cikkében a Bizottság kifejti, hogy a vizsgálatot elrendelő e határozatot közvetlenül a vizsgálat előtt fogja közölni a Deutsche Bahnnal, valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött valamennyi jogi személlyel.
- 22 A helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozat indokolása a következő:

„– A Bizottság vizsgálatot folytat a DB-csoport társaságai által működtetett infrastruktúra stratégiai felhasználását érintő, potenciálisan versenyellenes rendszerrel kapcsolatban. E feltételezett rendszer a pályaudvarokhoz való hozzáféréssel, valamint a pályaudvarokra és a kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó díjak kialakításával kapcsolatos magatartásokat foglalja magában. E magatartásoknak az lehet a céljuk, hogy megakadályozzák, megbonyolítsák vagy költségesebbé tegyék a DB-csoport azon versenytársai által a vasúti szállítás területén gyakorolt tevékenységeket, amelyeknek szükségük van a kérdéses infrastruktúrához való hozzáférésre. E vizsgálatok keretében a Bizottság 2011. március 29-től 2011. április 1-jéig helyszíni vizsgálatokat folytatott a DB AG, a DB Mobility Logistics AG, a DB Schenker Rail GmbH, a DB Schenker Rail DE és a DB Energie GmbH társaságok helyiségeiben.

– A Bizottság a már rendelkezésre álló, köztük az említett helyszíni vizsgálatok során megszerzett, de emellett más forrásokból is származó információk alapján olyan adatokat gyűjtött össze, amelyek arra utalnak, hogy a DUSS a vasúti szállítás németországi piacán jelen lévő versenytársait hátrányos helyzetbe hozhatja azáltal, hogy a pályaudvarokhoz való hozzáférésüket megakadályozza, megbonyolítja vagy költségesebbé teszi, többek között úgy, hogy a pályaudvarokhoz nem megfelelő vagy költségesebb hozzáférést nyújt, továbbá kevésbé hatékony vagy költségesebb kapcsolódó szolgáltatásokat kínál, illetve megtagadja a pályaudvarokhoz vagy a kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Előfordulhat, hogy az ilyen magatartások objektíve nem igazolhatók. A Bizottság olyan adatokkal rendelkezik, amelyek alapján feltételezhető, hogy e gyakorlatok némelyikét legalább 2007 óta folytatják. A Bizottságnak továbbá tudomása van egy olyan dokumentumról, amely a DUSS által a DB Schenker Rail DE részére biztosított lehetséges „rejtett engedményről” tesz említést. E dokumentum szerint ezt az engedményt 2010-ben fenntartották. A Bizottság ezen engedmény alkalmazásának kezdetét illetően nem rendelkezik adatokkal.

– Feltételezhető, hogy a DB-csoport kérdéses leányvállalatai – különösen a DB Schenker Rail DE – a fenti magatartásoknak köszönhetően a vasúti szállítás *downstream* piacain a versenytársaikkal szemben versenyelőnyhöz jutnak azokban a tagállamokban, amelyekben a DB-csoport említett leányvállalatai jelen vannak a vasúti szállítás piacán, így különösen Németországban, továbbá hogy a DB-csoport ezáltal az említett piacokon korlátozhatja a versenyt.”

A harmadik helyszíni vizsgálat lefolytatása

- 23 2011. július 26-án 9 óra 30 perc körül a Bizottság tisztviselői megjelentek a DUSS helyiségeiben, és közölték a felperesekkel a helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik, az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján hozott határozatot.
- 24 Az ügyvédek jelenlétében eljáró felperesek a helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozattal szemben nem emeltek kifogást, és bírósági engedély bemutatásának hiányát sem sérelmezték. Tartózkodtak attól is, hogy a közlést követően az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6) bekezdése értelmében akadályozzák a helyszíni vizsgálatot. Következésképpen a Bizottság soha nem kényszerült arra, hogy az említett rendelet 20. cikkének (6) bekezdése alapján a tagállami hatóságok támogatását kérje.
- 25 A harmadik helyszíni vizsgálat 2011. július 29-én ért véget.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 26 A Törvényszék Hivatalához 2011. június 10-én és október 5-én benyújtott keresetleveleikkel a felperesek előterjesztették a jelen kereseteket.
- 27 A 2012. január 12-én, január 31-én és március 12-én hozott végzésekben a Törvényszék engedélyezte az Európai Unió Tanácsa, az EFTA Felügyeleti Hatóság és a Spanyol Királyság beavatkozását a T-289/11., a T-290/11. és a T-521/11. sz. ügyekben a Bizottság kereseti kérelmeinek támogatása céljából, továbbá engedélyezte az EFTA Felügyeleti Hatóság számára az angol nyelv használatát az eljárás írásbeli és a szóbeli szakaszában.
- 28 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (negyedik tanács) a szóbeli szakasz megnyitásáról döntött, és a Törvényszék eljárási szabályzata 64. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében a felekhez írásbeli kérdéseket intézett, két alkalommal pedig bizonyos dokumentumok benyújtására kérte őket. A felek e felszólításoknak a kitűzött határidőn belül eleget tettek.
- 29 A Törvényszék negyedik tanácsának elnöke a 2013. január 22-i végzésével a T-289/11., a T-290/11. és a T-521/11. sz. ügyeket a szóbeli eljárás és az ítélethozatal céljából egyesítette.
- 30 A felek szóbeli előterjesztéseit és a Törvényszék által feltett kérdésekre adott válaszait a 2013. április 9-én megtartott tárgyaláson meghallgatták.
- 31 A felperesek azt kérik, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a helyszíni vizsgálatot elrendelő első, második és harmadik bizottsági határozatot;
  - másodlagosan, adjon helyt az 1/2003 rendelet 20. cikke (4)–(8) bekezdésével kapcsolatos jogellenességi kifogásnak;
  - semmisítsen meg minden olyan intézkedést, amelyet a helyszíni vizsgálatot elrendelő első, második és harmadik határozat alapján lefolytatott helyszíni vizsgálatok alapján tettek;
  - különösen, kötelezze a Bizottságot arra, hogy szolgáltatssa vissza a helyszíni vizsgálatok során készült valamennyi iratmásolatot, aminek elmulasztása esetén a Törvényszék semmisítse meg a Bizottság jövőbeni határozatait, és
  - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 32 A Spanyol Királyság által támogatott Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a kereseteket;
  - a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.
- 33 A Tanács azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a kereseteket, amennyiben azok az 1/2003 rendelet 20. cikke (4)–(8) bekezdésével kapcsolatos jogellenességi kifogáson alapulnak;
  - határozzon a költségekről.
- 34 Az EFTA Felügyeleti Hatóság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a kereseteket.

A jogkérdésről

- 35 Megsemmisítés iránti keresetük alátámasztása érdekében a felperesek lényegében öt jogalapra hivatkoznak.
- 36 Az első két jogalap egyrészt a felperesek magánlakásuk sérthetlenségéhez fűződő alapvető jogának (az Európai Unió Alapjogi Chartájának [HL 2010. C 83., 389. o.] 7. cikke, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt egyezmény [a továbbiakban: EJEE] 8. cikke) általa történő megsértésén alapul, hogy nem került sor bírósági engedély előzetes beszerzésére, másrészt pedig a felperesek bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való alapvető jogának (az Alapjogi Charta 47. cikke és az EJEE 6. cikke) általa történő megsértésén, hogy nem került sor bírósági engedély előzetes beszerzésére, továbbá sem ténybeli, sem jogi szempontból nem került sor a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatok teljes körű, ésszerű határidőn belüli bírósági felülvizsgálatára.
- 37 A válasz szakaszában a felperesek a Törvényszék írásban feltett kérdése alapján, az első jogalap alátámasztása érdekében az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4)–(8) bekezdésével kapcsolatos jogellenességi kifogást emeltek arra az esetre, ha a Törvényszék úgy ítélné meg, hogy e rendelet nem követeli meg bírósági engedély előzetes beszerzését.
- 38 A harmadik jogalap a védelemhez való jog általa történő megsértésén alapul, hogy a második és a harmadik helyszíni vizsgálatra az első helyszíni vizsgálat során jogellenesen megszerzett információk alapján került sor. A felperesek szerint a Bizottság az első helyszíni vizsgálat során célirányosan a DUSS-re vonatkozó információkat keresett, miközben e helyszíni vizsgálat csak a vontatási villamos energia (a továbbiakban: VVE) ellátásra terjedt ki.
- 39 A negyedik jogalap a védelemhez való jog általa történő megsértésén alapul, hogy a helyszíni vizsgálatokat elrendelő három határozat mindegyikének 1. cikke aránytalanul tágan határozza meg a helyszíni vizsgálatok tárgyát, különösen ami a kifogásolt magatartások jellegét, a piac földrajzi kiterjedését, valamint a feltételezett jogsértések időtartamát illeti.
- 40 Az ötödik jogalap – amely a három ügy tekintetében részben azonos – az arányosság elvének megsértésén alapul. A felperesek lényegében azt állítják, hogy a Bizottság túllépte az elérni kívánt célnak megfelelő és ahhoz szükséges mértéket.
- 41 A Bizottság úgy véli, hogy az első kereseti kérelmek alátámasztása érdekében előadott öt jogalap elfogadhatatlan, és/vagy mindenesetre megalapozatlan. A második, harmadik és negyedik kereseti kérelem a Bizottság szerint elfogadhatatlan.

Az első, a magánlakás sérthetlenségének általa történő megsértésére alapított jogalapról, hogy nem került sor előzetes bírósági engedély beszerzésére

- 42 Első jogalapjukban a felperesek azt állítják, hogy mivel a helyszíni vizsgálatot elrendelő három határozatot előzetes bírósági engedély hiányában hozták, e határozatok nem tartják tiszteletben azokat a garanciákat, amelyek a magánlakás sérthetlenségének az Alapjogi Charta 7. cikkében és az EJEE 8. cikkében meghatározott elvéből következnek.
- 43 Másodlagosan, a válasz szakaszában, arra az esetre, ha a Törvényszék úgy ítélné meg, hogy az 1/2003 rendelet nem követeli meg előzetes bírósági engedély elfogadását, vagyis a Bizottság nem terjeszthetett elő ilyen felhatalmazás iránti kérelmet, a felperesek az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4)–(8) bekezdésével kapcsolatos jogellenességi kifogást emelnek.

- 44 A Bizottság az első jogalapnak és a jogellenességi kifogásnak mind a megalapozottságát, mind pedig az elfogadhatóságát vitatja.

Az elfogadhatóságról

- 45 A Bizottság két különálló elfogadhatatlansági kifogást emel.
- 46 Először is, a Bizottság a Spanyol Királyság által támogatottan úgy véli, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő három határozat megsemmisítése iránti első kereseti kérelem alátámasztása érdekében felhozott első jogalap lényegében hatástalan, ezzel együtt pedig elfogadhatatlan, tekintettel az állandó ítélkezési gyakorlatra (a Bíróság 97/87-99/87. sz., Dow Chemical Ibérica és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1989. október 17-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 3165. o.] 40. és 41. pontja, valamint a Törvényszék T-339/04. sz., France Télécom kontra Bizottság ügyben 2007. március 8-án hozott ítéletének [EBHT 2007., II-521. o.] 54. pontja). A Bizottság szerint, ha feltételezzük is, hogy a felperesek jogalapja megalapozott, az csak a helyszíni vizsgálat lefolytatásának jogszerűségét érintheti, nem pedig magának a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatnak a jogszerűségét.
- 47 E tekintetben egyrészt meg kell állapítani, hogy a Bizottság a beadványaiban tévesen állít fel összefüggést valamely jogalap vagy kifogás hatástalansága és elfogadhatatlansága között. Valamely jogalap vagy kifogás hatástalannak minősítése ugyanis – anélkül, hogy szükséges lenne a megalapozottságát vizsgálni – annak megállapítását jelenti, hogy e jogalap vagy kifogás nem alkalmas arra, hogy a jogvita megoldását befolyásolja. Ezzel szemben valamely jogalap vagy kifogás elfogadhatatlan, amennyiben annak ellenére, hogy befolyásolhatja a jogvita megoldását, azt nem olyan feltételek mellett hozták fel, amelyek lehetővé tennék a bíróság számára a megalapozottságának mérlegelését. Következésképpen – ellentétben a Bizottság állításával – az, hogy valamely érv hatástalan, nem feltétlenül eredményezi azt, hogy az érv elfogadhatatlan.
- 48 Másrészt, a Bizottság azon érvelése, amelyben a felperesek érveinek hatástalanságára következtet, az első jogalap téves értelmezésén alapul.
- 49 A fenti 46. pontban hivatkozott Dow Chemical Ibérica és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 40. és 41. pontjában, valamint a fenti 44. pontban hivatkozott France Télécom kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 54. pontjában – amely ítéletekre a Bizottság az érvelésének alátámasztása érdekében utal – az uniós bíróság emlékeztetett arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a megtámadott jogi aktus jogszerűségét a jogi aktus meghozatalának időpontjában fennálló ténybeli és jogi helyzet alapján kell megítélni, ezért pedig a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat alkalmazásának módja nincs kihatással a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat jogszerűségére.
- 50 Ezzel szemben első jogalapjukban a felperesek azt kérik, hogy a Törvényszék olyan új formai követelményt állapítson meg, amely kihatással lenne a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatok jogszerűségére. Amennyiben ugyanis a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatnak – a felperesek szóhasználatával – szükségképpen „kapcsolódnia” vagy „kötődnie” kell a felhatalmazás beszerzéséhez, az első jogalapot akként kell értelmezni, hogy a Bizottság a helyszíni vizsgálat elrendelését illetően jogszerűen csak olyan határozatokat fogadhat el, amelyek bírósági felhatalmazás előzetes beszerzését írják elő.
- 51 E feltételek mellett a Bizottság érveit el kell utasítani, mivel a felperesek jogalapja nem hatástalan és nem is elfogadhatatlan.
- 52 Másodszor, a válasz szakaszában előadott jogellenességi kifogást illetően a Bizottság az EFTA Felügyeleti Hatóság által támogatottan úgy véli, hogy e kifogás az eljárási szabályzat 48. cikkének 2. §-a értelmében elkésett.

- 53 A Tanács szerint a jogellenességi kifogás csak annyiban elfogadható, amennyiben az az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdésére, vagyis a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatok jogi alapjára vonatkozik. Mivel az említett rendelet 20. cikkének (5) bekezdése semmilyen módon nem kapcsolódik a tényálláshoz, a felperesek pedig hivatalosan nem kifogásolták a helyszíni vizsgálatot, az e rendelet 20. cikkének (5)–(8) bekezdésére vonatkozó jogellenességi kifogás elfogadhatatlan.
- 54 A felperesek vitatják, hogy a jogellenességi kifogás elkésett volna, amennyiben e kifogás szerintük csak pontosítja a fő kérelmet.
- 55 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felperesek az első jogalapjukban közvetetten kétségbe vonják az 1/2003 rendelet jogszerűségét, amely rendelet alapján a Bizottság a határozatot elfogadta. A felperesek szerint az 1/2003 rendelet, mivel nem rendelkezik kifejezetten arról, hogy a Bizottságnak a Törvényszéktől vagy valamely nemzeti bíróságtól bírósági felhatalmazást kell beszereznie, nem felel meg az Alapjogi Charta és az EJEJ rendelkezéseinek, ahogyan azokat az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEJ) értelmezte. Következésképpen meg kell állapítani, hogy a kifejezetten a válaszban felhozott jogellenességi kifogás – a Bizottság és az EFTA Felügyeleti Hatóság állításával ellentétben – a keresetlevélben közvetetten, de világosan felhozott jogalpnak a válasz 17. pontjában történő kiegészítésének minősül (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-176/01. sz., Ferriere Nord kontra Bizottság ügyben 2004. november 18-án hozott ítéletének [EBHT 2004., II-3931. o.] 136. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 56 Mint azonban a Tanács helyesen felidézi, a határozat jogszerűségének elsődleges vitatása alkalmával az EUMSZ 277. cikk alapján mellékesen felhozott jogellenességi kifogás csak akkor elfogadható, ha összefüggés áll fenn a vitatott aktus, és azon szabály között, amelynek az állítólagos jogellenességére hivatkoznak. Márpedig, mivel az EUMSZ 277. cikknek nem célja az, hogy lehetővé tegye valamely fél számára bármely általános jellegű jogi aktus alkalmazhatóságának valamely kereset érdekében történő vitatását, a jogellenességi kifogás terjedelmét oly mértékben kell korlátozni, amely a jogvita megoldásához elengedhetetlen. Ebből következik, hogy annak az általános aktusnak, amelynek a jogellenességét állítják, közvetlenül vagy közvetetten alkalmazandónak kell lennie a kereset tárgyát képező ügyre, továbbá közvetlen jogi kapcsolatnak kell fennállnia a megtámadott egyéni határozat és a kérdéses általános aktus között (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-6/92. és T-52/92. sz., Reinartz kontra Bizottság egyesített ügyekben 1993. október 26-án hozott ítéletének [EBHT 1993., II-1047. o.] 57. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 57 A jelen ügyben a helyszíni vizsgálatot elrendelő első, második és harmadik határozatot az 1/2003 rendelet 20. cikkének egyedül a (4) bekezdése alapján fogadták el. Az említett rendelet 20. cikkének (5) bekezdése nem áll kapcsolatban a jelen jogvitával, az pedig, hogy a felperesek nem akadályozták a vizsgálatot, szükségtelenné tette az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6)–(8) bekezdésében szabályozott mechanizmus alkalmazását.
- 58 E feltételek mellett meg kell állapítani, hogy a jogellenességi kifogás csak annyiban elfogadható, amennyiben az az 1/21003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdésére vonatkozik.

Az ügy érdeméről

- 59 Először is, a felperesek az EJEJ ítélkezési gyakorlatának fejlődésére, így különösen a 2002. április 16-i Société Colas Est és társai kontra Franciaország ítéletre (Ítéletek és Határozatok Tára 2002-III), a 2010. december 21-i Société Canal Plus és társai kontra Franciaország ítéletre (29408/08. sz. kereset), valamint a 2011. május 5-i Société Métallurgique Liotard Frères kontra Franciaország ítéletre (29598/08. sz. kereset) hivatkoznak, amikor úgy vélik, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő olyan határozat, amely nem kapcsolódik vagy kötődik előzetes bírósági felhatalmazó végzéshez, sérti az

Alapjogi Charta 7. cikke alapján őket megillető jogokat. Szerintük az EJEB azt is kimondta, hogy az előzetes bírósági felhatalmazás nélkül lefolytatott helyszíni vizsgálatok az elérni kívánt célokhoz képest aránytalanok.

- 60 A felperesek szerint előzetes bírósági felhatalmazás a legtöbb tagállamban, köztük Németországban is már szükséges. Ezenkívül hangsúlyozzák, hogy az ilyen felhatalmazás az 1/2003 rendelet 21. cikkének (3) bekezdésével érintett helyiségeket illetően már szükséges. Jelenleg a vállalkozások helyiségeinek helyszíni vizsgálata esetében egyedül a Bizottság bírálja el a saját aktusait.
- 61 Másodszor, a felperesek azt állítják, hogy az előzetes bírósági felhatalmazás bemutatásának szükségessége nem korlátozható arra az esetre, ha a vállalkozás az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6) bekezdése értelmében véve akadályozza a helyszíni vizsgálatot. A felperesek ugyanis úgy vélik, hogy egyrészt az alapvető jogokat abban a pillanatban megsértik, amikor a Bizottság tisztviselői belépnek a vállalkozás területére, másrészt a vállalkozásnak a Bizottság tisztviselőinek megérkezésekor sem ideje, sem eszközei nincsenek arra, hogy ellenőrizze a helyszíni vizsgálat arányosságát, harmadrészt a Bizottság jogosult olyan közvetlen kényszerítő intézkedések megtételére, mint a helyiségek lepecsételése vagy a bírságkiszabás, negyedrészt pedig a helyszíni vizsgálat vagy a Bizottság tisztviselői által tanúsított nem megfelelő magatartással szembeni ellenállás lehetősége csupán elméleti, tekintettel az ilyen esetben vállalt azon kockázatra, hogy a Bizottság az 1/2003 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján bírságot szab ki, amit bizonyít egyfelől az az eljárás, amelyet a Bizottság a felperesek szerint jogellenesen indított a Sanofi Aventis ellen (a Bizottság 2008. június 2-i, MEMO/08/357 számot viselő irata) annak szankcionálása érdekében, hogy az érintett vállalkozás akadályozni próbálta a helyszíni vizsgálatot, másfelől pedig az első helyszíni vizsgálat lefolytatása, amelynek során a Bizottság tisztviselői állítólag azzal fenyegetőztek, hogy lezárják a felperesek számítástechnikai rendszerét, amennyiben nem adják át nekik a felperesek bizonyos munkavállalóinak levelezőlistáihoz tartozó jelszavakat.
- 62 A válasz szakaszában a felperesek úgy vélték, hogy egyrészt az EJEB ítélezési gyakorlatából következik, hogy a büntetőjog területén csak a közvetlen veszélyhelyzet igazolhatja az előzetes bírósági felhatalmazás hiányát, másrészt pedig az 1/2003 rendelet jogellenes, amennyiben nem teszi lehetővé a felhatalmazás előzetes beszerzését.
- 63 A Bizottság a felperesek valamennyi érvét vitatja.
- 64 Előjáróban meg kell állapítani, hogy az első jogalap megalapozottságának mérlegelése érdekében lényegében azt a kérdést kell megvizsgálni, hogy az 1/2003 rendelettel kialakított rendszer összhangban van-e az alapvető jogokkal. Következésképpen a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy a jogellenességi kifogás – amennyiben az az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdésére vonatkozik – megalapozottságát az első jogalap megalapozottságának vizsgálata keretében kell mérlegelni.
- 65 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján a Bizottságot megillető helyszíni vizsgálati jogköröknek valamely vállalkozásnál történő gyakorlása a vállalkozás magánélethez, magánlakáshoz és magánlevelezéshez való jogába történő nyilvánvaló beavatkozásnak minősül. Ezt a Bizottság és a jelen eljárásban részt vevő beavatkozók sem vitatják. A jelen ügyben tehát az a kérdés merül fel, hogy az előzetes bírósági felhatalmazás hiánya szükségképpen e közigazgatási beavatkozás jogellenességét eredményezi-e, adott esetben pedig, hogy az 1/2003 rendelettel kialakított rendszer előzetes bírósági felhatalmazás hiányában megfelelő védelmet biztosító garanciákat nyújt-e.
- 66 Az EJEB a közelmúltbeli ítélezési gyakorlatában (lásd az EJEB, 2011. február 15-i Harju kontra Finnország ítéletet, 56716/09. sz. kereset, 40. § és 44. §, valamint az EJEB, 2011. február 15-i Heino kontra Franciaország ítéletet, 56715/09. sz. kereset, 40. § és 44. §) hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a garanciák vizsgálatát még komolyabban kell lefolytatni, ha a helyszíni vizsgálatra előzetes

bírósági felhatalmazás nélkül sor kerülhet. Ezt követően az EJEB világosan megfogalmazta azt az elvet, amely szerint az előzetes bírósági felhatalmazás hiányát ellensúlyozhatja a helyszíni vizsgálatot követően gyakorolt teljes körű felülvizsgálat.

- 67 Ezért az EJEB közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatára tekintettel meg kell állapítani, hogy az előzetes bírósági felhatalmazás hiánya önmagában nem eredményezheti a beavatkozásnak az EJEE 8. cikke értelmében vett jogellenességét.
- 68 A felperesek által az EJEB fenti 66. pontban hivatkozott Heino kontra Finnország és Harju kontra Finnország ügyben hozott ítéletei hatályának viszonylagossá tétele érdekében előadott érvek nem vonhatják kétségbe a fenti megállapítást.
- 69 A felperesek szerint ezen ítéletekből következik, hogy csak a közvetlen veszélyhelyzet igazolhatja, hogy a bűncselekmény folytatásának megakadályozása érdekében eltekintsenek az előzetes bírósági felhatalmazástól.
- 70 Márpedig egyrészt – mint azt a Bizottság is teszi – hangsúlyozni kell, hogy az EJEB fenti 66. pontban hivatkozott Harju kontra Finnország ítéletének 31. §-a, amelyre a felperesek a közvetlen veszélyhelyzet fennállása jelentőségének alátámasztása érdekében hivatkoznak, az ítéletnek az alperes érvelését összefoglaló részében, nem pedig az EJEB álláspontját tartalmazó részében található. Másrészt meg kell állapítani, hogy az EJEB álláspontja a felperesek állításával ellentétben semmilyen módon alapul közvetlen veszélyhelyzet fennállásán. A közvetlen veszélyhelyzet fennállása egyébként az EJEB, 2012. január 14-i Mastepan kontra Oroszország ítéletben (3708/03. sz. kereset) és az EJEB, 2008. április 1-jei Varga kontra Románia ítéletben (73957/01. sz. kereset) sem meghatározó elem. Végül, mint azt a Bizottság helyesen hangsúlyozza, az, hogy az EJEB fenti 66. pontban hivatkozott Heino kontra Finnország és Harju kontra Finnország ügyben hozott ítéletei a büntetőjog területére tartoznak, megerősíti a jelen ügyekkel kapcsolatos relevanciájukat.
- 71 Nem lehet helyt adni a felperesek által annak alátámasztása érdekében előadott érveknek sem, hogy az EJEB által a fent hivatkozott Société Colas Est és társai kontra Franciaország ítéletben levezetett megoldás teljes egészében alkalmazandó lenne a jelen ügyben.
- 72 Ebből az ítéletből, különösen annak 49. §-ából ugyanis az következik, hogy az előzetes felhatalmazás hiánya csak egyike azoknak a körülményeknek, amelyeket az EJEB az EJEE 8. cikke megsértésének megállapítása során figyelembe vett. Különösen, az EJEB figyelembe vette a hatáskörrel rendelkező hatóságot megillető jogkörök terjedelmét, a beavatkozás körülményeit, valamint azt, hogy az akkori rendszer csak korlátozott számú biztosítékokról rendelkezett. Ez a helyzet eltér az uniós jogban fennálló helyzettől (lásd az alábbi 74–99. pontot).
- 73 Még ha az előzetes bírósági felhatalmazás hiánya a felperesek állításával ellentétben önmagában nem is eredményezheti a beavatkozás jogellenességét, meg kell vizsgálni, hogy az 1/2003 rendelet, különösen annak 20. cikke (4) bekezdése által kialakított rendszer, valamint e rendszernek a helyszíni vizsgálatot elrendelő három határozat útján történő alkalmazási módja a Bizottságot megillető jogkörök kellően szigorú keretek közé szorításával összhangban lévő, megfelelő és kielégítő biztosítékokat nyújt-e. Az EJEB ugyanis folyamatosan emlékeztetett arra, hogy az EJEE 8. cikkét veszélyeztető beavatkozások elleni védelem elfogadható szintje jogi keretet és szigorú korlátokat foglal magában (az EJEB fenti 66. pontban hivatkozott Harju kontra Finnország ítéletének 39. §-a; az EJEB fenti 66. pontban hivatkozott Heino kontra Finnország ítéletének 40. §-a; az EJEB fenti 70. pontban hivatkozott Varga kontra Románia ítéletének 70. §-a, valamint az EJEB fenti 59. pontban hivatkozott Sociétés Canal Plus és társai kontra Franciaország ítéletének 54. §-a).

- 74 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a biztosítékoknak öt kategóriája létezik, amelyek a következőkre vonatkoznak: először is a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatok indokolására, másodsor a Bizottsággal szemben a helyszíni vizsgálat lefolytatása során előírt korlátozásokra, harmadszor arra, hogy a Bizottság a helyszíni vizsgálat során nem alkalmazhat kényszert, negyedszer a nemzeti szervek közreműködésére, ötödször pedig az utólagos jogorvoslatokra.
- 75 Először is, a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat indokolását illetően az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az indokolásnak az a célja, hogy az érintett vállalkozások területén tervezett beavatkozás indokoltsága kitűnjék belőle (lásd a fenti 44. pontban hivatkozott France Télécom kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 57. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Továbbá e határozatnak tiszteletben kell tartania az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdésében foglalt előírásokat. Így a határozatnak meg kell jelölnie a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját, meg kell határoznia a vizsgálat kezdetének napját, és fel kell tüntetnie a 23. és 24. cikkben előírt büntetéseket, valamint azt a jogot, hogy a határozat a Bírósággal felülvizsgálható. Az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az indokolásnak azokat a feltételezéseket és vélelmeket is meg kell jelölnie, amelyeket a Bizottság ellenőrizni szándékozik (a Törvényszék T-266/03. sz., CB kontra Bizottság ügyben 2007. július 12-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 36. és 37. pontja).
- 76 Mindamelllett a Bizottság nem köteles a feltételezett jogsértéseket pontosan minősíteni, sem a birtokában lévő valamennyi információt a vállalkozással közölni, valamint azt az időszakot sem kell megjelölnie, amikor a feltételezett jogsértéseket elkövették (a fenti 44. pontban hivatkozott France Télécom kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 58. pontja).
- 77 Ugyanakkor annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozásnak lehetősége legyen a jogorvoslati jogát gyakorolni, a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatnak az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdésében felsorolt alaki követelményeken kívül fel kell tüntetnie a feltételezett jogsértés lényegi jellemzőinek leírását, jelezve a vélelmezetten érintett piacot és a feltételezett versenykorlátozások jellegét, valamint a vizsgálat tárgyát képező feltételezett jogsértéssel érintett ágazatokat, továbbá hogy a helyszíni vizsgálat célzott vállalkozás feltételezetten milyen módon érintett a jogsértésben, azt, hogy a Bizottság mit keres, és az igazolni kívánt feltételezéseket (lásd a fenti 44. pontban hivatkozott France Télécom kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 59. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 78 A határozat indokolásának felülvizsgálata lehetővé teszi a bíróság számára, hogy gondoskodjék az önkényes és aránytalan beavatkozások elleni védelem elve és a védelemhez való jog tiszteletben tartásáról (a fenti 44. pontban hivatkozott France Télécom kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 57. pontja), ugyanakkor szem előtt tartva annak szükségességét, hogy a Bizottságnak hagyni kell bizonyos mérlegelési mozgásteret, amely nélkül az 1/2003 rendeletben foglalt rendelkezéseket megfosztanák hatékony érvényesülésüktől (a Bíróság C-121/04. P. sz., Minoan lines kontra Bizottság ügyben 2005. november 17-én hozott végzésének [az EBHT-ban nem tették közzé] 36. pontja).
- 79 Másodsor, a helyszíni vizsgálat lefolytatása során korlátozások vonatkoznak a Bizottságra.
- 80 Egyrészt, azok az iratok, amelyek nem szakmai jellegűek, vagyis amelyek nem függenek össze a vállalkozás piaci tevékenységével, ki vannak zárva a Bizottság által indított vizsgálat köréből (a Bíróság 155/79. sz., AM & S kontra Bizottság ügyben 1982. május 18-án hozott ítéletének [EBHT 1982., 1575. o.] 16. pontja, valamint a C-94/00. sz., Roquette Frères ügyben 2002. október 22-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-9011. o.] 45. pontja).
- 81 Másrészt, a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat alapján lefolytatott vizsgálatot érintett vállalkozásoknak lehetőségük van arra, hogy jogi képviselőben részesüljenek, vagy akár megőrizték az ügyvéd és ügyfele közötti levelezés bizalmas jellegét, ez utóbbi biztosíték azonban a szóban forgó vállalkozással munkaviszonyban álló ügyvéddel váltott információk tekintetében kizárt (a Bíróság C-550/07. sz., Akzo Nobel Chemicals és Akros Chemicals kontra Bizottság ügyben 2010. szeptember 14-én hozott ítéletének [EBHT 2010., I-8301. o.] 40–44. pontja).

- 82 Harmadrészt, jóllehet az 1/2003 rendelet a helyszíni vizsgálat alá vont vállalkozással szemben tevőleges együttműködési kötelezettséget ír elő, a Bizottság nem kötelezheti az érintett vállalkozást arra, hogy olyan válaszokat adjon, amelyek révén be kellene ismernie valamely olyan jogsértés fennállását, amelyet a Bizottságnak kell bizonyítania (a Bíróság 374/87. sz., Orkem kontra Bizottság ügyben 1989. október 18-án hozott ítéletének [EBHT 1989., 3283. o.] 35. pontja). Az [EK 81.] és [EK 82. cikk] végrehajtásáról szóló első, 1962. február 6-i 17. tanácsi rendelet (HL 1962. 13., 204. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 3. o.) 11. cikkének alkalmazása keretében kialakított ezen elv azokra a kérdésekre is irányadó, amelyeket a vizsgálók az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján lefolytatott helyszíni vizsgálat során tehetnek fel.
- 83 Negyedrészt, említést kell tenni a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatokkal együtt a vállalkozásokhoz intézett magyarázó jegyzetek létezéséről. E magyarázó jegyzetek meghatározzák a Bizottság által a helyszíni vizsgálat lefolytatását illetően saját magával szemben előírt módszert. Hasznos tartalmi pontosításokat adnak tehát a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvéről és a gondos ügyintézés elvéről, ahogyan ezen elveket a Bizottság értelmezi.
- 84 E magyarázó jegyzetek kifejtik, hogy a helyszíni vizsgálat egyes szakaszait hogyan kell lefolytatni. Az említett magyarázó jegyzet ugyanígy pontosításokat tartalmaz a következőkről: a Bizottság vagy a megfelelő nemzeti versenyhatóság által felhatalmazott tisztviselők nevei közlésének kötelezettsége (1. pont), a helyszíni vizsgálatot engedélyező határozat közlésének kötelezettsége (3. pont), a tisztviselők jogköreinek megszorító jellegű ismertetése (4. pont), az ügyvédi szolgáltatások igénybevételéhez való jog (6. pont), a vállalkozás munkavállalói által nyújtott szóbeli magyarázatok rögzítésének feltételei (7. és 8. pont), bizonyos számítástechnikai dokumentumok megtekintésének, felkutatásának és lemásolásának módjai (10. és 11. pont), a számítástechnikai adathordozón tárolt bizonyos információk későbbi megtekintésének lebonyolítási módjai (11. és 12. pont), annak lehetősége, hogy a vállalkozás a lemásolt adatokról aláírt jegyzéket kapjon (12. pont), valamint bizonyos információk vagy bizonyos üzleti titkok vizsgálatot követő bizalmas kezelésének feltételei (13. és 14. pont). Ezek az adatok akkor is hasznos információkat képeznek a vállalkozás számára, ha a képviselőinek mérlegelniük kell, hogy meddig terjed az együttműködési kötelezettségük.
- 85 Harmadszor, a Bizottság a felperesek állításával ellentétben nem rendelkezik olyan túlzott mértékű kényszerítő eszközökkel, amelyek ténylegesen kiüresítenék a helyszíni vizsgálattal szembeni, az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6) bekezdése értelmében vett ellenállás lehetőségét.
- 86 Egyrészt ugyanis az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a helyszíni vizsgálat során a Bizottság tisztviselőinek többek között arra van lehetőségük, hogy az általuk meghatározott dokumentumok bemutatását kérjék, az általuk megjelölt helyiségekbe belépjenek, valamint az általuk megjelölt tárolók tartalmának megmutatását kérjék. Ezzel szemben nem kényszeríthetik ki a helyiségekhez vagy tárolókhoz való hozzáférést, illetve nem kényszeríthetik a vállalkozás személyi állományát ilyen hozzáférés biztosítására, a vállalkozás felelős személyeinek engedélye nélkül pedig házkutatást sem végezhetnek (a Bíróság 46/87. és 227/88. sz., Hoechst kontra Bizottság egyesített ügyekben 1989. szeptember 21-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 2859. o.] 31. pontja).
- 87 Másrészt, az egyfelől a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatok indokolására (lásd a fenti 75–78. pontot), másfelől a helyszíni vizsgálatok lefolytatására vonatkozó szabályok (lásd a fenti 79–84. pontot) összessége lehetővé teszi a vállalkozás számára, hogy a vizsgálók megérkezésekor, a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat közlésének időpontjában, vagy a helyszíni vizsgálat lefolytatása során bármely időpontban ténylegesen gyakorolják azt a jogukat, hogy az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6) bekezdése alapján akadályozzák a vizsgálatot.
- 88 E tekintetben hangsúlyozni kell a helyszíni vizsgálatokkal érintett vállalkozások képviselőinek azt a lehetőségét, hogy a helyszíni vizsgálat lefolytatása során felmerülő minden feltételezett szabálytalanságról, illetve minden esetleges kifogásukról jegyzőkönyvet vetessenek fel, anélkül hogy

ezzel az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6) bekezdése értelmében hivatalosan akadályozná a vizsgálatot, továbbá hogy az említett szabálytalanságokkal kapcsolatos konkrét bizonyítékok megőrzése érdekében minden rendelkezésükre álló eszközt felhasználjanak.

- 89 Harmadrészt, emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a vállalkozás helyiségeibe történő megérkezéskor köteles rövid, de ésszerű időt biztosítani a vállalkozásnak arra, hogy az ügyvédei segítségével áttekinthesse a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatot. Másfelől a felperesek azon érvét illetően, amely szerint az alapvető jogokat abban a pillanatban megsértik, amikor a Bizottság tisztviselői belépnek a vállalkozás területére, a Törvényszék a Bizottsággal azonos módon úgy ítéli meg, hogy a helyszíni vizsgálat semmi esetre sem kezdődik meg a határozat közzétevése előtt, az az egyszerű tény pedig, hogy a közzétevése céljából belépnek a vállalkozás területére, nem minősül valamely alapvető jog megsértésének. Továbbá a Bizottságnak a helyszíni vizsgálat során is biztosítani kell rövid időt a vállalkozásnak az ügyvédekkel való konzultációra, mielőtt a Bizottság másolatokat készítene, pecsétet helyezne el vagy szóbeli magyarázatokat kérne.
- 90 Negyedrészt, ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság csak nyilvánvaló akadályozás vagy az ellenálláshoz való jog visszaélésszerű gyakorlása esetén jogosult arra, hogy az 1/2003 rendelet 23. cikke szerinti szankciós mechanizmust alkalmazza. A Bizottság tehát e mechanizmust nem használhatja fenyegetésként annak érdekében, hogy a vállalkozásoktól olyan engedményekhez jusson, amelyek túllépik az együttműködési kötelezettségük szigorú korlátait. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az 1/2003 rendelet 23. cikke alapján hozott minden határozat az uniós bíróság által felülvizsgálható.
- 91 Negyedszer, az akadályozás esetére az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6) bekezdésében előírt eljárás által kínált garanciákat illetően meg kell állapítani, hogy a Bizottság köteles azon állam nemzeti hatóságainak támogatását igénybe venni, amelynek területén a helyszíni vizsgálatot le kell folytatni. Ez az eljárás az érintett államra jellemző, adott esetben bírósági felülvizsgálati mechanizmusok alkalmazását indítja el.
- 92 Amennyiben a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság közreműködését kéri, az érintett tagállam köteles biztosítani a bizottsági eljárás hatékonyságát, továbbá köteles tiszteletben tartani az uniós jog általános alapelveit, különösen a természetes és jogi személyeknek a közhatalom részéről a magánszférájukba történő önkényes és aránytalan beavatkozások elleni védelmét (a fenti 86. pontban hivatkozott Hoechst kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 33. pontja, valamint a fenti 80. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 35. pontja).
- 93 A hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság – legyen az igazságügyi, vagy sem – feladata annak vizsgálata, hogy a tervezett kényszerítő intézkedések nem önkényesek vagy túlzottak-e a vizsgálat tárgyához viszonyítva. A Bizottság köteles meggyőződni arról, hogy a nemzeti jog szerint hatáskörrel rendelkező hatóság rendelkezik minden eszközzel, amely nélkülözhetetlen számára az ellenőrzéshez, valamint hogy a kényszerítő intézkedések iránti eljárások lefolytatása során saját nemzeti jogának tiszteletben tartását biztosítsa (a fenti 86. pontban hivatkozott Hoechst kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 34. és 35. pontja, valamint a fenti 80. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 36. és 37. pontja).
- 94 Hozzá kell tenni, hogy – mint azt a Bizottság helyesen megjegyzi – a kényszerítő intézkedések engedélyezésére hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság előzetes döntéshozatal céljából kérdést terjeszthet a Bíróság elé. Ezenkívül a Bíróság eljárási szabályzatának 95. és 105. cikke lehetővé teszi a nemzeti bíróság számára, hogy az előzetes döntéshozatali kérdést gyorsított eljárás keretében vagy névtelenséget kérve terjessze elő. Végül a nemzeti bíróság bizonyos feltételek mellett akként határozhat, hogy a felhatalmazás megadása iránti eljárást a Bíróság által az előzetes döntéshozatali kérdésre adott válaszig felfüggeszti (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-465/93. sz., Atlanta Fruchthandels-gesellschaft és társai ügyben 1995. november 9-én hozott ítéletének [EBHT 1995., I-3761. o.] 23. pontját).

- 95 Ötödször, a helyszíni vizsgálattal járó beavatkozás keretek közé szorításának a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat jogszerűsége felett az uniós bíróság által gyakorolt utólagos felülvizsgálat is az alapját képezi.
- 96 E tekintetben az 1/2003 rendelet 20. cikkének (8) bekezdése így rendelkezik:
„A Bizottság határozatának jogszerűségét egyedül a Bíróság vizsgálhatja felül.”
- 97 Mint az a fenti 66. pontból is kitűnik, a teljes körű utólagos bírósági felülvizsgálat létezése különösen fontos, mivel ellensúlyozhatja az előzetes bírósági felhatalmazás hiányát. A jelen esetben az uniós bíróság teljes körű, ténybeli és jogi kérdésekre is kiterjedő felülvizsgálatot gyakorol a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatok felett (e tekintetben lásd az alábbi 112. pontot is).
- 98 Ezenkívül, mint azt a Bizottság helyesen hangsúlyozza, a felperesek a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat végrehajtásának felfüggesztését azáltal is elérhetik, hogy a megsemmisítés iránti keresettel egyidejűleg az EUMSZ 278. cikk alapján ideiglenes intézkedés iránti kérelmet nyújtanak be, amellyel együtt adott esetben az eljárási szabályzat 105. cikkének (2) bekezdése szerinti kérelmet is előterjesztenek.
- 99 Végül az EUMSZ 340. cikk második bekezdése jogalapot biztosít az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapítása iránti kereset indításához.
- 100 A Törvényszék úgy ítéli meg, hogy a jelen ügyben a garanciák fent említett öt kategóriájának mindegyike biztosított volt. Különösen, a helyszíni vizsgálatot elrendelő három határozat tartalmazza az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdésében előírt elemeket. A Bizottság gondot fordított arra, hogy megjelölje a címzettek nevét; azokat az okokat, amelyek alapján jogellenes magatartás fennállását feltételezi; a feltételezett magatartások típusát, amennyiben azok versenyellenesnek bizonyulhatnak; az érintett áruk és szolgáltatások piacát; azt a földrajzi piacot, amelyre az állítólagos magatartások feltételezhetően kiterjednek; e feltételezett magatartások és a határozatok címzettjének minősülő vállalkozás magatartása közötti összefüggést; a helyszíni vizsgálat lefolytatására felhatalmazott tisztviselőket, a rendelkezésükre álló eszközöket és a vállalkozás intézkedésre jogosult személyi állományát terhelő kötelezettségeket; a helyszíni vizsgálat időpontját és helyszíneit; az akadályozás esetén alkalmazandó szankciókat, valamint a jogorvoslat lehetőségét és annak feltételeit. Mint az a negyedik jogalap vizsgálatából kitűnik, meg kell állapítani, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő három határozat helyesen tartalmazta a fenti elemeket (lásd az alábbi 184. pontot).
- 101 Az első helyszíni vizsgálat lefolytatását, továbbá egyrészt a felperesek azon érvét illetően, amely szerint a Bizottság egyik tisztviselője azzal fenyegetőzött, hogy lezárja a felperesek számítástechnikai rendszerét, amennyiben nem adják át neki a felperesek bizonyos munkavállalóinak levelezőlistáihoz tartozó jelszavakat, meg kell állapítani, hogy azonkívül, hogy a Bizottság vitatta ezt az állítást, a felperesek ügyvédei hivatalosan nem vetették jegyzőkönyvbe ezt az állítólagos incidenst, vagyis annak alátámasztása érdekében nem áll rendelkezésre semmilyen bizonyíték. Ezenkívül a felperesek nem vitatták a Bizottság által az ellenkérelemben előadott azon változatot, amely szerint a felperesek a Bizottság felszólításai ellenére különösen hosszú időn át, egészen a helyszíni vizsgálat második napjáig lezárták a számítógépekhez és a levelezőlistákhoz való hozzáférést, anélkül hogy a Bizottság kényszerítő intézkedések végrehajtása érdekében a nemzeti hatóságokhoz fordult volna. Másrészt, a Sanofi Aventis ügyet illetően az ügyiratból, különösen a Bizottság 2008. június 2-i, MEMO/08/357 számot viselő iratából kitűnik, hogy a Bizottság nem általában véve a helyszíni vizsgálatnak való ellenállást szándékozott szankcionálni, hanem e konkrét esetben az annak való ellenállást, hogy a Bizottság bizonyos iratokról másolatot készít. Egyébként pedig a Bizottság az eljárást megszüntette.
- 102 A fenti 65–101. pontban kifejtett megfontolásokra tekintettel az első jogalapot és a jogellenességi kifogást – amennyiben e kifogás az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdésére vonatkozik – mint megalapozatlant el kell utasítani.

A második, a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jog megsértésére alapított jogalapról

- 103 A felperesek alapvetően az EJEB fenti 59. pontban hivatkozott Société M tallurgique Liotard Fr res kontra Franciaország  s Société Canal Plus és társai kontra Franciaország ítéleteiből indulnak ki, amikor azt állítják, hogy a helyszíni vizsgálattal járó beavatkozást megelőzően mind ténybeli, mind pedig jogi kérdésekben meg kell, hogy illess k őket az Alapjogi Charta 47. cikke, valamint az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett jogorvoslati lehetőségek.
- 104 Különösen, a felperesek előadják, hogy sem az 1/2003 rendelet 20. cikkének (8) bekezdésében – amely hatáskörrel ruházza fel a nemzeti igazságügyi hatóságot arra, hogy akadályozás esetén mérlegelje, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő bizottsági határozat végrehajtásához szükséges kényszerítő intézkedések nem önkényesek, illetve túlzottak-e – szabályozott eljárás, sem pedig az uniós bíróság általi felülvizsgálat nem felel meg az EJEB  t lkezd si gyakorlatában meghatározott feltételeknek.
- 105 A felperesek a Törvényszék írásban feltett kérdésére válaszul kifejtett k, hogy egyrészt  gy v lik, hogy az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése megköveteli, hogy a Bizottság előzetes bírósági felhatalmazást szerezzen be, amelynek keretében a nemzeti bíróság ténybeli és jogi szempontból is felülvizsgálja a helyszíni vizsgálat szükségességét és arányosságát. Másrészt, a felperesek szerint az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése megköveteli, hogy a helyszíni vizsgálat megkezdése után ésszerű id n belül sor kerüljön a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat teljes körű bírósági felülvizsgálatára.
- 106 A Bizottság egyrészt  gy véli, hogy a felperesek jogalapja hatástalan, vagyis elfogadhatatlan, másrészt pedig vitatja az EJEB fenti 59. pontban hivatkozott Société M tallurgique Liotard Fr res kontra Franciaország ítéletére vonatkozóan a felperesek által kialakított értelmezést. A Bizottság  gy véli, hogy az utólag lefolytatott hatékony bírósági felülvizsgálat elegendő, a Törvényszék pedig lefolytathat ilyen felülvizsgálatot.
- 107 El lj r ban, az elfogadhatóságot illetően a Törvényszék a fenti 47. pontban már emlékeztetett arra, hogy valamely  rv hatástalansága nem feltétlenül jelenti azt, hogy ez az  rv elfogadhatatlan.
- 108 Az előzetes bírósági felhatalmazás beszerzésének szükségességét illetően a felperesek a jelen jogalapban, hasonlóképp az első jogalapban (lásd e tekintetben a fenti 49–51. pontot) azt kérik, hogy a Törvényszék olyan új formai követelményt állapítson meg, amely kihatással lenne a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatok jogszerűségére. A jelen jogalapot akként kell értelmezni, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat elfogadási feltételeként kell előírni, hogy a Bizottság az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, mind ténybeli, mind pedig jogi szempontból lefolytatott teljes körű felülvizsgálatot követően kibocsátott előzetes bírósági felhatalmazást szerezzen be. A második jogalap tehát nem tekinthető hatástalannak, amennyiben az az előzetes bírósági felhatalmazás beszerzésének szükségességére vonatkozik.
- 109 A felperesek ezzel kapcsolatos érveit illetően először is meg kell állapítani, hogy az EJEB fenti 59. pontban hivatkozott Société M tallurgique Liotard Fr res kontra Franciaország  s Société Canal Plus és társai kontra Franciaország ítéleteire vonatkozóan a felperesek által előadott értelmezés téves.
- 110 A Bizottsággal azonos módon ugyanis meg kell állapítani, hogy ezen ítéletekből kitűnik, hogy azok a felülvizsgálat alapos g ra, nem pedig a felülvizsgálat gyakorlásának időpontjára vonatkoznak. E felülvizsgálatot az összes ténybeli és jogi körülményre kiterjedően kell gyakorolni, és megfelelő orvoslást kell lehetővé tennie arra az esetre, ha a szabálytalannak  t lt műveletre már sor került (az EJEB fenti 59. pontban hivatkozott Société Canal Plus és társai kontra Franciaország ítéletének 36.  -a).
- 111 Másodszor, a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat az EUMSZ 263. cikk alapján keresettel megtámadható. K vetkezk ppen a felhatalmazás kibocsátására jogosult nemzeti hatóság által gyakorolt teljes körű előzetes felülvizsgálat hiányának a felperesek állításával ellentétben semmiképp

nincs jelentősége. Az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése rendelkezik az uniós bíróság általi ilyen felülvizsgálatról, és előírja, hogy azt a vállalkozás helyiségeiben folytatott helyszíni vizsgálatnak való alávetést elrendelő határozatban meg kell említeni. A jelen esetben a Bizottság a helyszíni vizsgálatot elrendelő első, második és harmadik határozat meghozatala során tiszteletben tartotta e formai követelményt, a felperesek pedig tudták, hogy módjukban áll olyan keresetet indítani, amely lehetővé teszi számukra a helyszíni vizsgálat szükségességének vitatását, mint azt a jelen ügyek is tanúsítják.

- 112 Harmadszor, nem lehet komolyan vitatni, hogy a Törvényszék ténybeli alapon is felülvizsgálatot gyakorolhat, és nem csupán „semmítőszékként” működik, mint azt a felperesek állítják. A helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikke alapján indított kereset tárgyában eljáró uniós bíróság ugyanis mind jogi, mind pedig ténybeli kérdésekben felülvizsgálatot gyakorol, továbbá hatáskörrel rendelkezik a bizonyítékok mérlegelésére és a megtámadott határozat megsemmisítésére. Az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatok felülvizsgálata keretében az uniós bíróság meggyőződhet olyan, kellően komoly valószínűsítő körülmények meglétéről, amelyek alapján az érintett vállalkozásokat a versenyszabályok megsértésével gyanúsíthatják (lásd a fenti 80. pontban hivatkozott Roquette Frère ügyben hozott ítélet 54. és 55. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). E megfontolásokból továbbá az következik, hogy el kell utasítani a felperesek második érvét (lásd a fenti 105. pontot), amely szerint a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatokra vonatkozó, az említett vizsgálatok megkezdése utáni teljes körű bírósági felülvizsgálat állítólagos hiánya sérti az EJEE 6. cikkének (1) bekezdését).
- 113 Negyedszer, hangsúlyozni kell, mint azt a Bizottság is helyesen felidézi, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat esetleges megsemmisítése, vagy akár a meghatalmazott tisztviselők által tett intézkedések foganatosításával összefüggő szabálytalanság megállapítása azt eredményezi, hogy az intézmény a jogsértéssel kapcsolatos eljárás során nem használhatja fel a vitatott műveletek során szerzett információkat (a fenti 80. pontban hivatkozott Roquette Frère ügyben hozott ítélet 49. pontja).
- 114 Következésképpen a második jogalapot mint megalapozatlant teljes egészében el kell utasítani.

A harmadik, a felperesek védelemhez való jogának megsértésére alapított jogalapról, figyelembe véve az első helyszíni vizsgálat lefolytatása során elkövetett szabálytalanságokat

- 115 A felperesek lényegében azt állítják, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozat az első helyszíni vizsgálat során jogellenesen megszerzett információkon alapul. A Bizottság így az első helyszíni vizsgálat során célirányosan a DUSS-re vonatkozó információkat keresett, miközben e helyszíni vizsgálat csak a VVE-ellátásra terjedt ki. A Bizottság ezáltal megsértette a felperesek védelemhez való jogát.
- 116 Különösen, a felperesek először is azt állítják, hogy a Bizottság szisztematikusan átkutatta M., a DB Schenker Rail Deutschland „Jogi elővigyázatosságért” felelős mainzi munkatársának irodáját, ez pedig olyan dokumentumok szisztematikus átvizsgálásával járt, amelyek nyilvánvalóan nem állnak semmilyen összefüggésben a VVE-ellátással. A Bizottság ebben az irodában talált rá többek között a DUSS-szel kapcsolatos, az első helyszíni vizsgálat tárgyával nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nem álló egyes olyan levelekre, amelyeket V. G. és T. B. tisztviselők M. ügyvéd tiltakozása ellenére átvizsgáltak és megjelöltek. V. G. tisztviselő ezt követően, ugyanebben az irodában a DUSS-szel kapcsolatos néhány más iratot is átvizsgált.
- 117 Másodszer, az elektronikus keresés során a Bizottság tisztviselői bizonyos olyan kulcsszavakat használtak, amelyek kizárólag a DUSS-re vonatkoznak, vagyis a következőket: „NBS”, „[S.]”, „[T.]” és „[G.]”. A „[T.]” kulcsszót illetően a felperesek hangsúlyozzák, hogy a VVE vonatkozásában a DB Energie egyetlen megrendelője, vagyis a DB-csoport egyetlen versenytársa a TXL vállalkozás, amely a külön keresés tárgyát képező T. vállalkozás leányvállalata. Az „NBS” kulcsszóval kapcsolatban a

felperesek vitatják, hogy a Bizottság tisztviselői ne ismernék annak jelentését, tekintettel különösen N., a Bundesnetzagentur (a továbbiakban: BNetzA) tisztviselője és a terület szakértője jelenlétére, aki szükségképpen ismerte az ágazatban széles körben használt e rövidítést. Ezenkívül valószínűtlen, hogy a Bizottság tisztviselői úgy folytattak volna elmélyült keresést, hogy előtte nem derítik ki e kulcsszó jelentését.

- 118 Harmadszor, a Bizottság egyik tisztviselője megvizsgálta a DB Schenker Rail Deutschland mainzi irattárát, és lefénymásolt egy, „A Stinnes Intermodal pályaudvarok európai stratégiája, 2006. január 17.” című iratot, amely szintén nyilvánvalóan nem állt semmilyen összefüggésben a helyszíni vizsgálat tárgyával.
- 119 Negyedszer, a Bizottság tisztviselői a helyszíni vizsgálat során maguk is elismerték az ahhoz kapcsolódó probléma fennállását, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat nem említette a DUSS magatartásait.
- 120 Ötödször, a felperesek azt állítják, hogy az ügy iratai szerint a Bizottság az első helyszíni vizsgálat megkezdése előtt néhány nappal felhívta a T. vállalkozást, hogy erősítse meg, hogy a 2011. március 16-i panaszja még mindig aktuális-e, ami a felperesek szerint a Bizottság azon szándékát bizonyítja, hogy az első helyszíni vizsgálat során a DUSS-re vonatkozó információkat keressen. Másfelől a Bizottság 32 tisztviselőjét épp a helyszíni vizsgálat előtt tájékoztatták a DUSS-szel kapcsolatos panasz létezéséről. Ezenkívül az, hogy a T. vállalkozás a DUSS ügyiratára vonatkozó, 2011. március 16-i levelének „tárgy” rovatában kifejezetten említette a Bizottság által a VVE helyszíni vizsgálatról szóló, 2011. március 14-i határozatban használt ügyszámot („COMP 39.678”), szintén ezt bizonyítja.
- 121 Hatodszor, a felperesek indítványozzák M. és P. ügyvédeknek az eljárási szabályzat 68. cikkének (1) bekezdése alapján történő kihallgatását.
- 122 A Bizottság egyrészt azt állítja, hogy a felperesek érvei hatástalanok, ugyanígy pedig elfogadhatatlanok, mivel a Bizottságnak az első helyszíni vizsgálatot megelőzően elegendő adat állt rendelkezésére ahhoz, hogy igazolja a második és harmadik helyszíni vizsgálatot. Konkrétan a helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozattal kapcsolatban a Bizottság hangsúlyozza, hogy kizárólag olyan információkra támaszkodott, amelyek az első helyszíni vizsgálat előtt a rendelkezésére álltak, valamint amelyeket a második helyszíni vizsgálat során gyűjtött össze. A Bizottság másrészt a felperes összes érvét mint megalapozatlant visszautasítja.
- 123 Mindenekelőtt, a Bizottság elfogadhatósággal kapcsolatos érveit illetően elegendő emlékeztetni arra, hogy valamely érv hatástalansága nem eredményezheti annak elfogadhatatlanságát (lásd a fenti 47. pontot).
- 124 Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már kimondta, hogy a vizsgálatok során megszerzett információkat nem lehet más célra felhasználni, mint amelyet a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat megjelöl. E követelmény ugyanis a szakmai titoktartáson kívül a vállalkozások védelemhez való jogának oltalmát szolgálja. E jogokat komolyan veszélyeztetné, ha a Bizottság a vállalkozásokkal szemben olyan bizonyítékokra támaszkodhatna, amelyeket egy vizsgálat során szereztek meg, azonban nem kapcsolódnak annak tárgyhöz vagy céljához (lásd a 17. rendelet vonatkozásában a Bíróság 85/87. sz., Dow Benelux kontra Bizottság ügyben 1989. október 17-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 3137. o.] 18. pontját).
- 125 Ugyanakkor nem állapítható meg, hogy a Bizottság ne indíthatna vizsgálati eljárást azon információk pontosságának ellenőrzése vagy kiegészítése érdekében, amelyekről egy korábbi vizsgálat során szerzett mellékesen tudomást, amennyiben ezek az információk a Szerződés versenyjogi szabályaival ellentétes magatartás fennállását jelzik (lásd a 17. rendelet vonatkozásában a fenti 124. pontban hivatkozott Dow Benelux kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 19. pontját).

- 126 Amennyiben a Bizottság felhatalmazások vagy határozatok alapján újból beszerezte ezeket az iratokat, és olyan célokra használta fel azokat, amelyeket e felhatalmazások vagy határozatok megjelöltek, tiszteletben tartotta a vállalkozások védelemhez való, az 1/2003 rendelet 20. cikkéből eredő jogát (a Törvényszék T-305/94-T-307/94., T-313/94-T-316/94., T-318/94., T-325/94., T-328/94., T-329/94. és T-335/94. sz., Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1999. április 20-án hozott ítéletének [EBHT 1999., II-931. o.] 476. pontja).
- 127 Az, hogy a Bizottság ezeket az iratokat első alkalommal egy bizonyos ügyben szerezte meg, nem biztosít olyan abszolút védelmet, amelynek keretében ezen iratokat másik ügyben ne lehetne jogszerűen kérni és bizonyítékként felhasználni. Ha nem így lenne, az arra ösztönözné a vállalkozásokat, hogy az első ügyben folytatott vizsgálat során átadjanak minden olyan iratot, amely alapján más jogsértés is megállapítható, így pedig az e tárgyban történő bármilyen felelősségre vonás ellen előre biztosíták magukat. Az ilyen megoldás meghaladná a szakmai titkotartáshoz és a védelemhez való jog megóvásához szükséges mértéket, vagyis indokolatlan akadályt képezne a Bizottság azon feladata teljesítésének, hogy a közös piacon biztosítsa a versenyszabályok tiszteletben tartását (a fenti 126. pontban hivatkozott Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1999. április 20-án hozott ítélet 477. pontja).
- 128 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság vizsgálati lehetőségei értelmüket vesztenék, ha a Bizottságnak olyan iratok kérésére kellene szorítkoznia, amelyeket előre pontosan azonosítani tud. Épp ellenkezőleg, e jog magában foglalja a még nem ismert vagy még nem teljes körűen azonosított különböző információk kutatásának lehetőségét (a fenti 86. pontban hivatkozott Hoechst kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 27. pontja, valamint a Törvényszék T-59/99. sz., Ventouris kontra Bizottság ügyben 2003. december 11-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-5257. o.] 122. pontja).
- 129 Ezen elvek fényében kell megvizsgálni a felperesek által hivatkozott érveket.
- 130 E vizsgálat megkezdése előtt két előzetes észrevételt kell tenni. Az első észrevétel a Bizottság azon érvére vonatkozik, amely szerint a felperesek harmadik jogalapja hatástalan, mivel a Bizottságnak az első helyszíni vizsgálatot megelőzően elegendő adat állt rendelkezésére ahhoz, hogy igazolja a második és harmadik helyszíni vizsgálatot. E tekintetben meg kell állapítani, hogy az ügy irataiból kitűnik, hogy a Bizottság az első helyszíni vizsgálat során összegyűjtött információkra is támaszkodott.
- 131 Jóllehet ugyanis a helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozat e tekintetben világos (a (7) preambulumbekzdés), a helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozat nem jelöli meg világosan, hogy honnan származnak azok az információk, amelyek alapján a Bizottság e határozatot meghozta (a (6) preambulumbekzdés).
- 132 A Bizottság az ellenkérelmében azt állítja, hogy már az első helyszíni vizsgálatot megelőzően gyanúja merült fel a DUSS által tanúsított esetleges versenyellenes cselekményeket illetően. A Törvényszék pervezető intézkedések keretében felhívta a Bizottságot, hogy támassza alá e gyanú fennállását. A Bizottság ezért benyújtotta a Törvényszékhez a T. vállalkozás által előterjesztett panaszt. A T. vállalkozás panaszából kitűnik, hogy a DUSS megtagadta vele szemben, hogy kielégítő feltételek mellett hozzáférhessen a München-Riem pályaudvarhoz.
- 133 A Bizottság tehát már az első helyszíni vizsgálat előtt olyan információkkal rendelkezett, amelyek alapján komoly gyanúja merülhetett fel a DUSS esetleges versenyellenes magatartását illetően.
- 134 Ugyanakkor – a Bizottság állításával ellentétben – ez nem teheti hatástalanná a felperesek első jogalapját. Az ugyanis, hogy a Bizottság a helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozatot az első helyszíni vizsgálat lefolytatása során fogadta el, mutatja az ez alkalommal összegyűjtött információk jelentőségét a második helyszíni vizsgálat előidézése szempontjából. Mivel kétség nem fér hozzá, hogy a harmadik helyszíni vizsgálat részben azokon az információkon alapul, amelyeket a Bizottság az első

két helyszíni vizsgálat során gyűjtött össze, mint ez kitűnik az említett vizsgálatra vonatkozó határozat (7) preambulumbekzdéséből, meg kell állapítani, hogy azok a feltételek, amelyek mellett a Bizottság a DUSS-re vonatkozó információkat az első helyszíni vizsgálat során összegyűjtötte, érinthetik a helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozat jogszerűségét. Következésképpen a Bizottság által a felperesek harmadik jogalapjának hatástalanságára vonatkozóan előadott érvet el kell utasítani.

- 135 A második előzetes észrevétel a felperesek emlékeztető feljegyzéseinek bizonyító erejére vonatkozik. E tekintetben meg kell állapítani, hogy – mint azt a Bizottság helyesen hangsúlyozza – ezen emlékeztető feljegyzéseket legalább egy hónappal az első helyszíni vizsgálat végét követően írták, U. P. ügyvéd 2011. április 4-i feljegyzése kivételével. A leggyakrabban hivatkozott, M. ügyvédtől származó emlékeztető feljegyzés két hónappal a tényállás megvalósulása után keletkezett. Ezenkívül a felperesek képviselőinek állításai nagyrészt olyan, tényekkel alá nem támasztott feltételezéseken alapulnak, amelyek a vizsgálok szándékaira vonatkoznak.
- 136 Meg kell állapítani azt is, hogy a felperesek által előterjesztett bizonyítékokat egyedül e tényállási elemek képezik. A felperesek képviselői hivatalosan soha nem tanúsítottak az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6) bekezdése szerinti ellenállást, továbbá bármely elégedetlenségükről nem vetettek fel olyan jegyzőkönyvet, amely a jelen eljárás keretében ellenőrizhető lenne. A felperesek képviselőinek feladata lett volna, hogy valamennyi kifogásukról abban a pillanatban hivatalosan jegyzőkönyvet vetessenek fel, amikor az állítólagos visszaéléseket elkövették, továbbá a konkrét bizonyítékok megőrzése érdekében minden rendelkezésükre álló eszközt felhasználjanak (lásd a fenti 88. pontot). A felperesek azon állítását tehát, amely szerint az első helyszíni vizsgálat során bizonyos tisztviselők szóban megerősítették a DUSS-szel kapcsolatos kutatások jogellenességét, amit a Bizottság vitat, nem támasztja alá semmilyen, az adott pillanatban felvett írásbeli jegyzőkönyv, sem bármilyen más irat, amelyet a felperesek a perbeli tényállás megvalósulásakor kiállíthattak volna. Ilyen formális bizonyítékok hiányában mindenképp nehezebb olyan célzott keresés bizonyítása, amely kívül esik a helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat tárgyán. Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy a szóban forgó emlékeztető feljegyzések némelyike M. és P. ügyvédektől származik, ami magában foglalja, hogy a Törvényszék előtti ügyirat már tartalmazza azon körülmények kifejtését, amelyek között az első helyszíni vizsgálat lezajlott. E feltételek mellett ezen ügyvédeknek a felperesek által indítványozott kihallgatása nem bizonyul célravezetőnek.
- 137 Elsődlegesen a felperesek azon érveit kell egymás után megvizsgálni, amelyek egyrészt az M. irodájának teljes körű átkutatására, másrészt bizonyos vitatott iratokra és kulcsszavakra, harmadrészt pedig a Bizottság által az első helyszíni vizsgálat megkezdése előtt tanúsított magatartásra vonatkoznak.

M. irodájának teljes körű átkutatásáról

- 138 A felperesek azt állítják, hogy a Bizottság szisztematikusan átkutatta M. irodáját, ez pedig olyan dokumentumok szisztematikus átvizsgálásával járt, amelyek nyilvánvalóan nem állnak semmilyen összefüggésben a VVE-ellátással. A Bizottság ebben az irodában talált rá többek között a DUSS-szel kapcsolatos, a helyszíni vizsgálat tárgyával nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nem álló két olyan levélre, amelyet V. G. és T. B. tisztviselők M. ügyvéd tiltakozása ellenére átvizsgáltak és megjelöltek, V. G. tisztviselő pedig ezt követően, ugyanebben az irodában a DUSS-szel kapcsolatos néhány más iratot is átvizsgált.
- 139 E tekintetben mindjárt az elején hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság még akkor is teljes körűen átkutathatja bizonyos irodák vagy irattartók tartalmát, ha semmi nem utal egyértelműen arra, hogy azokban a vizsgálat tárgyát érintő információk találhatóak, amennyiben az adatok ezt sejtetik. Ugyanis, mint azt a Bizottság helyesen hangsúlyozza, ha a Bizottság olyan helyiségekbe történő belépésre, illetve az olyan irattartók átvizsgálására szorítkozna, amelyek egyértelműen kapcsolatban állnak a vizsgálat tárgyával, azt kockáztatná, hogy egyes fontos bizonyítékokat nem lelhetne fel. E bizonyítékokat például elrejtethnék vagy helytelenül jelölhetnék meg.

- 140 Ezenkívül a vizsgálat tárgyával való kapcsolat eleinte nem feltétlenül könnyen azonosítható, és előfordulhat, hogy annak azonosítása csak alapos vizsgálat útján lehetséges. Mint azt a Bizottság hangsúlyozza, mivel a tisztviselők nem mindig rendelkeznek tökéletes technikai ismeretekkel a vizsgálatot érintett valamennyi ágazatról, nem mindig tudják azonnal felmérni valamely irat relevanciáját, vagyis szükségképpen viszonylag széles körű kutatást folytatnak.
- 141 A jelen esetben M. irodáját illetően alapos átkutatást igazoló konkrét indokok álltak fenn. Az ügyiratból ugyanis kitűnik, hogy M. a DB Schenker Rail Deutschland ügyvezetésért, szabályozásért és beszerzésekért felelős igazgatója volt, és ő felelt a szolgáltatások vásárlásáért. Ennek keretében a VVE szolgáltatásáról szóló szerződésekkel kapcsolatos tárgyalásokat folytatott a DB Energivel. A DB Schenker Rail Deutschland a DB Schenker Railhez tartozik, ez utóbbi pedig a DB-csoport áruszállításokat bonyolító leányvállalataként a DB Energie egyik legnagyobb megrendelője. Ezek az információk tehát – amelyeket a felperesek nem vitattak – igazolták M. irodájának alapos átkutatását.
- 142 E tekintetben pontosítani kell, hogy az első helyszíni vizsgálat három helyen zajlott, a felperesek által állított, a fenti 116–118. pontban ismertetett incidensekre pedig e három közül csak egyetlen helyen (Mainzban) került sor. Másfelől ezek az incidensek alapvetően csak egyetlen irodát, a Bizottság által meghatalmazott összesen 32 tisztviselő közül pedig csak hármat érintettek. Továbbá meg kell állapítani, hogy a vitatott iratok száma, vagyis tizenegy irat nagyon kevésnek tűnik az összes érintett irathoz, vagyis a mintegy 1000 lemásolt irathoz és a még ennél is jóval nagyobb számú átvizsgált irathoz képest. Végül a Bizottság a DUSS-szel kapcsolatos iratok közül a végén csak négynek a másolatát vitte magával.
- 143 E feltételek mellett a felperesek által M. irodájának szisztematikus átkutatására vonatkozóan előadott érveket mint megalapozatlanokat el kell utasítani.

A vitatott iratokról és kulcsszavakról

- 144 A felperesek egyrészt azt állítják, hogy az első helyszíni vizsgálat során a Bizottság olyan dokumentumokat vizsgált át, részben pedig másolt le, amelyek nyilvánvalóan nem állnak összefüggésben a helyszíni vizsgálat tárgyával. Másrészt az e dokumentumokban folytatott elektronikus keresés során a Bizottság tisztviselői egyes olyan kulcsszavakat is használtak, amelyek kizárólag a DUSS-t érintik, a VVE-t nem.
- 145 E tekintetben ismét hangsúlyozni kell, hogy jóllehet az emlékeztető feljegyzésekből kitűnik, hogy a felperesek képviselői jelezték, hogy a Bizottság által megvizsgált egyes iratok szerintük nem állnak kapcsolatban az első helyszíni vizsgálat tárgyával, ellenállást soha nem tanúsítottak, kifogásukat pedig nem vetették jegyzőkönyvbe.
- 146 Először is, ami a tizenegy vitatott iratot illeti, azok között mindenekelőtt az a két első levél szerepel, amelyeket M. irodájában 2011. március 29-én találtak. E leveleket azok részletes átvizsgálása után V. G. és T. B. tisztviselő „zászlócskával” jelölte meg. 2011. március 30-án délelőtt M. irodájában hét további iratot találtak, köztük öt levelet. 2011. március 31-én a Bizottság egyik tisztviselője a DB Schenker Rail Deutschland mainzi irattárában egy, „A Stinnes Intermodal pályaudvarok európai stratégiája, 2006. január 17.” című iratot talált. Végül a válasz szakaszában a felperesek említést tesznek M. egy másik, 2006. november 2-án kelt leveléről, amelynek tárgya „a München-Riem rakodópályaudvarral kapcsolatos kísérleti projekt”.
- 147 Mint az a felek beadványaiból kitűnik, a Bizottság e tizenegy irat közül négynek, vagyis a következőknek vitte el a másolatát: az L. által F.-hez címzett, 2006. november 6-án kelt levél, amelynek tárgya a „München-Riem rendezőpályaudvari szolgáltatások”; az S. által M.-hez címzett, 2006. szeptember 15-én kelt levél, amelynek tárgya a „München-Riem rakodópályaudvari mozgások”;

M. 2006. november 2-án kelt levele, amelynek tárgya „a München-Riem rakodópályaudvarral kapcsolatos kísérleti projekt”, valamint „A Stinnes Intermodal pályaudvarok európai stratégiája, 2006. január 17.” című irat.

148 Különbséget kell tehát tenni a négy lemásolt irat és a hét le nem másolt irat között.

149 „A Stinnes Intermodal pályaudvarok európai stratégiája, 2006. január 17.” című, a mainzi irattárban talált irattal kapcsolatban a Bizottság tisztviselője azt állítja, hogy az említett iratot 2011. március 31-én 12 óra 30 perc körül találta. Az eredeti példányt kiemelte az irattartóból annak érdekében, hogy annak tartalmát a munkatársaival megvitassa. Miután másolatot készített, az eredeti példányt visszahelyezte abba az irattartóba, amelyben azt találta. Mindezt a felperesek nem vonták kétségbe. D. ügyvéd emlékeztető feljegyzéséből kitűnik, hogy „[M.] az irattárként használt helyiségbe ment [...] láthatóan a bőség zavarával küzdött a különböző dobozokban és szekrényekben ott tárolt iratok száma miatt, ezért csupán találmásra kiválasztott néhány dobozt”. A felperesek képviselője szerint így a választása „véletlenszerűen” esett bizonyos iratokra, ami nem áll összhangban a jogellenes, célzott kutatásra vonatkozó állítással. Az emlékeztető feljegyzésekben foglalt, a Bizottság által az ellenkérelmében felsorolt több egyéb kijelentés is azt erősíti meg, hogy a tisztviselők által folytatott kutatás véletlenszerű volt.

150 Ami a három másik, minden esetben M. irodájában talált iratot illeti, azok a München-Riem pályaudvarra és a DUSS-re vonatkoznak, és ténylegesen olyan tárgykörökről van szó, amelyeket a T. vállalkozás panasza említ.

151 E tekintetben mindenekelőtt megállapítást nyert, hogy a Bizottságnak konkrét indokai voltak ezen iroda alapos átkutatására (lásd a fenti 141. pontot). Továbbá meg kell állapítani, hogy valamely irat címe és tartalma nem feltétlenül meghatározó annak eldöntése szempontjából, hogy az iratot tényleg véletlenül találták-e, mint azt a Bizottság helyesen hangsúlyozta. Végül az emlékeztető feljegyzések egyetlen adata sem támaszthatja alá, hogy ezen alapos kutatás keretében a Bizottság tisztviselői e három iratra irányuló célzott kutatást folytattak volna.

152 A hét másik iratot illetően meg kell állapítani, hogy a lemásolt négy irattól eltérően azok nem tartalmaznak utalást a DUSS-re és a München-Riem pályaudvarra. Lényegében olyan iratokról van szó, amelyek a vonatok hátrányos megkülönböztetéstől mentes feltételek melletti összeállítására vonatkoznak.

153 E feltételek mellett, a tizenegy vitatott irat elemzését követően meg kell állapítani, hogy nincsenek olyan bizonyítékok, amelyek alátámaszthatnák, hogy jogellenes, célzott kutatásra került volna sor.

154 Másodszor, a Bizottság tisztviselői által a 2011. március 29-én délután és a helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozat 2011. március 31-én 14 óra körül történő közlése között használt kulcsszavakat illetően a felperesek négy példát hoznak fel: „NBS”, „[S.]”, „[T.]” és „[G.]”.

155 Az emlékeztető feljegyzésekből kitűnik, hogy a Bizottság tisztviselői a három nap alatt és a három helyszínen nagyon sok kulcsszót használtak. A Törvényszék felhívására a Bizottság benyújtotta az első helyszíni vizsgálat kezdetén a vizsgálókkal közölt kulcsszavak jegyzékét. E jegyzék mintegy 90 kulcsszót tartalmaz. A vitatott kulcszavak tehát az összes felhasznált kulcsszónak csak nagyon csekély hányadát képezik. Másfelől hangsúlyozni kell azt is, hogy a helyszíni vizsgálat során használt kulcsszavak jegyzéke az e vizsgálat során szerzett ismeretektől függően változhat.

156 Ami az „NBS” kulcsszót illeti, igaz, hogy azt csak az első helyszíni vizsgálat végén, március 31-én 11 óra 30 perc körül használták. A Bizottság szerint a tisztviselők nem ismerték e rövidítés jelentését, gyors keresés keretében pedig csak a VVE-vel való kapcsolat fennállásának alátámasztására használták azt. E tekintetben először is hangsúlyozni kell, hogy az „NBS” jelentése „Nutzungsbedingungen für Serviceeinrichtungen”, vagyis „A szolgáltatási infrastruktúra használati feltételei”. Mivel a

VVE-szolgáltatás a villamosított hálózathoz való hozzáférés elengedhetetlen feltétele, a szolgáltatási infrastruktúra használati feltételeivel való kapcsolat fennállását nem lehet eleve kizárni. Továbbá D. ügyvéd emlékeztető feljegyzéséből kitűnik, hogy megítélése szerint e kulcsszó nem tette lehetővé számára annak megállapítását, hogy nem áll fenn kapcsolat a VVE áraival. Ezért nem emelt kifogást a keresés ellen. Végül, a felperesek állításával ellentétben mindenesetre nem tűnik következetlennek ismeretlen kulcsszót használni annak érdekében, hogy a kapott eredmények összefüggéseiből kiindulva ellenőrizni lehessen, hogy e kulcsszó kapcsolódik-e, vagy sem adott problémakörhöz.

- 157 Az „[S.]” kulcsszót illetően nem vitatott, hogy az S.-re, a DUSS egyik igazgatójára utal. Ez utóbbi igazgató 2009. május vége előtt a DB Schenker Railnél, vagyis a DB-csoport egyik olyan leányvállalatánál dolgozott, amely a DB Energie magatartása következtében potenciálisan előnyben részesült. Lehetséges tehát, hogy a vizsgálók által folytatott kutatás csak a tevékenységét megelőző időszakra terjedt ki, mint azt a Bizottság is állítja.
- 158 A „[T.]” kulcsszót illetően a Bizottság által nyújtott magyarázat meggyőző. A Bizottság szerint, mivel a T. vállalkozás a Deutsche Bahn versenytársa, következőképpen pedig a DB Energie potenciálisan hátrányosan megkülönböztetett fogyasztója volt, az első helyszíni vizsgálat keretében jogosan került sor a vele kapcsolatos információk keresésére. E következtetést nem vonhatja kétségbe a felperesek azon állítása, amely szerint a VVE vonatkozásában a DB Energie egyetlen megrendelője, vagyis a DB-csoport egyetlen versenytársa a TXL vállalkozás, vagyis a T. vállalkozás – amelyre egyébként külön keresés vonatkozott – leányvállalata volt. A Bizottság szerint ugyanis a T. vállalkozás a VVE-t illetően is panaszt nyújtott be. Ezenkívül nagyon is lehetséges, hogy a DB-csoport munkavállalói alkalomadtán inkább az anyavállalatra, semmint a leányvállalatra hivatkoznak ez utóbbi megnevezésekor, ami jogossá teszi, hogy a Bizottság vizsgálói a „[T.]” kulcsszót használják.
- 159 Ami a „[G.]” kulcsszót illeti, az G. S.-re, a DB Schenker Rail Deutschland vágány- és létesítmény-infrastruktúráért felelős munkatársára utal. A vizsgálók 2011. március 29-én délután az ő postafiókjából származó levelet találtak M. irodájában. M. ügyvéd emlékeztető feljegyzése szerint e levél a vonat-összeállítási létesítményekért fizetendő árakkal kapcsolatos intézkedésekre vonatkozott. S. ügyvéd emlékeztető feljegyzése szerint a Bizottság tisztviselői 2011. március 30-án délután e kulcsszót használták, mivel már nem találták meg azt a levelet, amelyet az előző napon azonosítottak, amit a Bizottság is megerősít. A Bizottság szerint a tisztviselők, akiknek 2011. március 29-én nem volt lehetőségük e levél részletes tanulmányozására, azt kívánták eldönteni, hogy e levél – amely az árak rendszerére vonatkozott – összefüggésben áll-e a VVE árrendszerével, továbbá többet szerettek volna megtudni G. S. tevékenységi területéről. E kulcsszó megválasztása tehát indokolt volt.
- 160 E feltételek mellett a felperesek által a vitatott iratokra és kulcsszavakra vonatkozóan előadott érveket mint megalapozatlanokat el kell utasítani.

A Bizottság által az első helyszíni vizsgálat kezdete előtt tanúsított magatartásról

- 161 A felperesek hangsúlyozták, hogy az ügy iratai szerint a Bizottság az első helyszíni vizsgálat kezdete előtt néhány nappal felhívta a T. vállalkozást annak megerősítésére, hogy a 2011. március 16-i panasz még mindig aktuális-e, ami a felperesek szerint a Bizottság azon szándékát bizonyítja, hogy az első helyszíni vizsgálat során a DUSS-re vonatkozó információkat keressen. Másfelől a Bizottság 32 tisztviselőjét épp a helyszíni vizsgálat előtt tájékoztatták a DUSS-szel kapcsolatos panasz létezéséről. Ezenkívül az, hogy a T. vállalkozás a DUSS ügyiratára vonatkozó, 2011. március 16-i levelének „tárgy” rovatában kifejezetten említette a Bizottság által a VVE helyszíni vizsgálatról szóló, 2011. március 14-i határozatban használt ügyszámot („COMP 39.678”), szintén ezt bizonyítja.

- 162 Először is, a felperesek azzal kapcsolatos felvetéseit illetően, hogy a Bizottság a helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat előtt említette a tisztviselőinek a DUSS-szel kapcsolatos gyanú fennállását, meg kell állapítani, hogy jogosan került sor a tisztviselőknek az ügy általános összefüggéseiről való tájékoztatására.
- 163 Továbbá, a T. vállalkozás és a Bizottság közötti, a helyszíni vizsgálatot megelőző hónapokban történő kapcsolatfelvételeket illetően a Bizottság a Törvényszék írásban feltett kérdésére válaszul azt a felvilágosítást adta, hogy a T. vállalkozás a 2011. január 26-i levelében, vagyis saját kezdeményezésére találkozózt indítványozott annak érdekében, hogy a 2009 májusában benyújtott panaszát követően tájékoztadjék az eljárás állásáról. A 2011. február 23-i találkozó során a Bizottság pontosította, hogy elsődlegesen a VVE-vel kapcsolatos panasszal foglalkozik. A T. vállalkozás képviselője ekkor tudatta a Bizottsággal, hogy adott esetben információkat bocsát a Bizottság rendelkezésére a DUSS-t illetően, amit a 2011. március 16-i kiegészítő levélben meg is tett. E feltételek mellett meg kell állapítani, hogy a T. vállalkozás és a Bizottság között az első helyszíni vizsgálatot megelőző hónapokban létrejött kapcsolatok nem bizonyíthatják, hogy jogellenes, célzott kutatás történt volna.
- 164 A felpereseknek a Bizottság által az első helyszíni vizsgálat kezdete előtt tanúsított magatartásra vonatkozó érveit tehát mint megalapozatlanokat el kell utasítani.
- 165 A fenti 123–164. pontban kifejtett megfontolásokra tekintettel a harmadik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A negyedik, a helyszíni vizsgálatok tárgyának a helyszíni vizsgálatot elrendelő első, második és harmadik határozatban történő meghatározására alapított jogalapról

- 166 A felperesek lényegében úgy vélik, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő első, második és harmadik határozat sérti a védelemhez való jogukat, amennyiben aránytalanul tágan határozza meg a helyszíni vizsgálatok tárgyát, tekintettel azokra az adatokra, amelyek a következőkkel kapcsolatban állítólag a Bizottság rendelkezésére álltak: egyrészt az érintett magatartások, amelyek a DB Energie és a DUSS lehetséges magatartásait majdnem teljes egészükben felölelték, másodsor a piac földrajzi kiterjedése, amely magában foglalja az összes olyan tagállamot, amelyekben a DB-csoport leányvállalatai működnek, harmadszor pedig a feltételezett jogsértés időtartama, amennyiben a helyszíni vizsgálatot elrendelő első, második és harmadik határozat e tekintetben nem jelöl meg semmilyen korlátozást.
- 167 A Bizottság a felperesek valamennyi érvét vitatja, megalapozatlannak minősítve azokat.
- 168 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése meghatározza a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban kötelezően feltüntetendő lényegi elemeket, kötelezve a Bizottságot az elrendelt helyszíni vizsgálat tárgyának és céljának, valamint a vizsgálat kezdete napjának megjelölésére, az említett rendelet 23. és 24. cikkében előírt szankciók, valamint annak feltüntetésére, hogy e határozattal szemben az uniós bírósághoz keresetet lehet benyújtani.
- 169 A helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatok indokolásának így nemcsak az a célja, hogy az érintett vállalkozások körében tervezett vizsgálat indokoltsága kitűnjön, hanem az is, hogy e vállalkozások megérthessék együttműködési kötelességük mértékét védelemhez való joguk megtartása mellett (lásd a 17. rendelet vonatkozásában a fenti 86. pontban hivatkozott Hoechst kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 29. pontját, valamint a fenti 80. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 47. pontját).
- 170 A Bizottságnak a helyszíni vizsgálat tárgyának és céljának megjelölésére irányuló kötelezettsége ugyanis az érintett vállalkozások védelemhez való jogának alapvető biztosítója, és ebből következik, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat indokolására vonatkozó kötelezettség terjedelme nem korlátozható a vizsgálat hatékonyságával kapcsolatos megfontolások alapján. E tekintetben, bár a

Bizottság nem köteles a feltételezett jogsértésekről birtokában lévő valamennyi információt közölni a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat címzettjével, nem köteles pontosan lehatárolni az érintett piacot, továbbá a jogsértéseket sem kell pontosan jogilag minősítenie, valamint azt az időszakot sem kell megjelölnie, amikor e jogsértéseket elkövették, ugyanakkor a lehető legvilágosabban meg kell jelölnie az igazolni kívánt feltételezéseket, azaz hogy mit keres, és azokat a tényezőket, amelyekre a helyszíni vizsgálatnak ki kell terjednie (lásd a 17. rendelet vonatkozásában a fenti 124. pontban hivatkozott Dow Benelux kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 10. pontját, a fenti 86. pontban hivatkozott Hoechst kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 41. pontját és a fenti 80. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 48. pontját).

- 171 E célból a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban a Bizottság köteles feltüntetni a feltételezett jogsértés lényegi jellemzőinek leírását is, jelezve a vélelmezetten érintett piacot és a feltételezett versenykorlátozások jellegét, azt, hogy a helyszíni vizsgálat célzott vállalkozás feltételezetten milyen módon érintett a jogsértésben, valamint az uniós vizsgálókra ruházott hatásköröket (lásd a 17. rendelet vonatkozásában a Bíróság 136/79. sz., National Panasonic kontra Bizottság ügyben 1980. június 26-án hozott ítéletének [EBHT 1980., 2033. o.] 26. pontját és a fenti 80. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 81., 83. és 99. pontját).
- 172 A helyszíni vizsgálat igazoltságának megállapításához a Bizottság köteles a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban részletesen nyilvánvalóvá tenni, hogy a Bizottság olyan jelentős információkkal és tárgyi jellegű valószínűsítő körülményekkel rendelkezik, amelyek alapján feltételezhető, hogy a helyszíni vizsgálatot érintett vállalkozás megsértette a versenyszabályokat (lásd a 17. rendelet vonatkozásában a fenti 80. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 55., 61. és 99. pontját).

A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat

- 173 A felperések szerint a helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozatnak e határozat 1. cikkében meghatározott tárgya aránytalanul tág, mivel az ott említett magatartások „a DB Energie GmbH által a DB-csoport többi leányvállalata részére nyújtott, potenciálisan indokolatlan kedvezményes bánásmóddhoz kapcsolódnak”, amely többek között a VVE-t érintő, Németországban alkalmazott „[engedményrendszer] formájában nyilvánul meg”.
- 174 A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat akként határozza meg a vizsgálat tárgyát, hogy az hátrányosan megkülönböztető magatartásokra vonatkozik, anélkül hogy kizárná, hogy e magatartások az engedmények rendszerén kívüli egyéb formát is ölthetnek. Márpedig a fenti 171. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a Bizottság a feltételezett jogsértésnek csak a lényegi jellemzőit, így különösen a feltételezett versenykorlátozások jellegét köteles ismertetni. Pontosítva, hogy a feltételezett versenykorlátozás olyan hátrányosan megkülönböztető magatartás, amely elsősorban hátrányosan megkülönböztető áralkalmazási gyakorlat formájában nyilvánul meg, meg kell állapítani, hogy a Bizottság eleget tett e követelménynek.
- 175 Ezenkívül a határozat rendelkező részét mindenképpen az indokolásának fényében kell értelmezni. Márpedig látható, hogy jöllehet az érintett magatartások nem kizárólag a 2002 után alkalmazott engedményrendszerekre korlátozódnak, a VVE-vel kapcsolatos árrendszer (16,7 Hz) a helyszíni vizsgálatnak igenis szinte kizárólagos tárgya. A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat (6) preambulumbekzdéséből az is kitűnik, hogy a Bizottság rendelkezésére álló adatok csak a díjszabási gyakorlatokra vonatkoznak.
- 176 Következésképpen, jöllehet nem zárható ki, hogy a helyszíni vizsgálat a DB Energie jelentős számú magatartására vonatkozhat, ez nem változtat egyrészt azon, hogy a DB Energie „potenciálisan majdnem minden” magatartásának érintettségéről a felperések állításával ellentétben nem lehet szó, másrészt pedig azon, hogy a Bizottság a fenti 170. és 171. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak

megfelelően világosan meghatározta az általa ellenőrizni kívánt feltételezéseket. Mindazonáltal továbbá nem lehet eleve elvetni azt a lehetőséget, hogy a helyszíni vizsgálat a vállalkozás valamennyi magatartására vonatkozzék, különösen ha a vállalkozás korlátozott számú tevékenységet gyakorol. A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozattal érintett magatartások tárgyában a felperesek által felhozott érveket tehát mint megalapozatlanokat el kell utasítani.

- 177 Másodszor, a földrajzi vetületet illetően mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a Bizottság nem köteles pontosan lehatárolni az érintett piacot (lásd a fenti 170. pontot). Továbbá meg kell állapítani, hogy a hátrányosan megkülönböztető engedményrendszer, még ha az Németországra is korlátozódik, a DB-csoport többi leányvállalatának jogtalan versenyelőnyt biztosíthat az összes olyan *downstream* piacon, amelyen működnek. Márpedig, mint azt a Bizottság hangsúlyozza, a felperesek pedig nem vitatják, egyrészt a DB-csoport bizonyos leányvállalatainak Németországon kívül van a székhelye, másrészt pedig a vasúti árufuvarozás piaca olyan nemzetközi jellegű tevékenység, amelynek keretében a DB-csoport versenyben áll a külföldi gazdasági szereplőkkel. A Bizottság tehát nem volt köteles az első helyszíni vizsgálat tárgyát Németországra korlátozni.
- 178 Harmadszor, az időbeli vetületet illetően egyrészt meg kell állapítani, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a Bizottság nem köteles megjelölni azt az időszakot, amelynek során a jogsértéseket elkövették (lásd a fenti 170. pontot), másrészt pedig a helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat hatodik preambulumbekzdéséből kitűnik, mint azt a Bizottság kiemeli, hogy az érintett magatartások a 2002. év előtti időre is visszavezethetők. A felperesek állításával ellentétben tehát a helyszíni vizsgálat tárgyát nem kellett a 2002. év utáni időszakra korlátozni.
- 179 Következésképpen a helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat állítólag aránytalanul tágan meghatározott tárgyára vonatkozóan a felperesek által előadott érveket mint megalapozatlanokat el kell utasítani.

A helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozat

- 180 A helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozattal kapcsolatban először is meg kell állapítani, hogy a rendelkező rész és az indokolás a szóban forgó magatartásokat, valamint a földrajzi és időbeli vetületet illetően e két határozat esetében lényegében azonos. Az e két határozat aránytalanul tágan meghatározott tárgyára vonatkozóan a felperesek által előadott érvek ezért együtt vizsgálhatók.
- 181 Másodszor, az érintett magatartásokat illetően meg kell állapítani, hogy azokat kellő pontossággal ismerteti a helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozat, tekintettel a fenti 170. és 171. pontban hivatkozott ítélezési gyakorlatban előírt követelményekre. Mindenekelőtt, egyrészt a helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozat 1. cikkéből és (6) preambulumbekzdéséből, másrészt pedig a helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozat 1. cikkéből és (6)–(8) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy az érintett magatartások a DUSS által folytatott, a versenytársaival szemben hátrányosan megkülönböztető gyakorlatokra, így különösen a pályaudvarokhoz való nem megfelelő hozzáférés biztosítására, kevésbé hatékony szolgáltatások nyújtására és a pályaudvarokhoz való hozzáférés megtagadására vonatkoznak. E határozatok azt is pontosítják, hogy az érintett *downstream* piac a vasúti szállítás piaca. Végül a Bizottsággal azonos módon meg kell állapítani, hogy a T-290/11. sz. ügyben, illetőleg a T-521/11. sz. ügyben felhozott ötödik jogalpból kitűnik, hogy a felperesek megértették, hogy a helyszíni vizsgálat mely magatartásokra vonatkozik. A feltételezett jogsértés lényegi jellemzőinek a helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozatban történő ismertetése tehát kielégítő volt.
- 182 Harmadszor, ami a földrajzi vetületet illeti, a Bizottság a második és harmadik helyszíni vizsgálat tárgyát nem volt köteles Németországra korlátozni, hanem azt kiterjeszthette valamennyi tagállamra. Az e vizsgálatok tárgyát képező jogsértés ugyanis a vasúti személyszállítási és árufuvarozási

szolgáltatások nemzetközi piacán is *downstream* hatásokat fejthet ki. Mint azt a Bizottság hangsúlyozza, még ha kizárólag a németországi infrastruktúra DUSS általi használatát vesszük is figyelembe, a hatások akkor is áterjedhetnek más tagállamokra is. Különösen, a T. vállalkozás által előterjesztett és a Törvényszékhez pervezető intézkedések keretében benyújtott panaszból kitűnik, hogy a németországi pályaudvarok használata hatással lehet azokra a versenytársakra, amelyek más tagállamokba vagy más tagállamokból kívánnak szállítási szolgáltatásokat nyújtani. Ezenkívül a Bizottsághoz hasonlóan hangsúlyozni kell, hogy a helyszíni vizsgálatokat elrendelő határozatokat a Bizottság nem csupán egyedül a DUSS-hez, hanem az egész DB-csoporthoz, vagyis bizonyos olyan szervezetekhez is címezte, amelyek székhelye Németországon kívül található, és amelyek nemzetközi tevékenységet gyakorolnak.

183 Negyedszer, az időbeli vetületet illetően ismét emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság az ítélkezési gyakorlat értelmében nem volt köteles meghatározni azt az időszakot, amelynek során a jogsértéseket szerinte elkövették (lásd a fenti 170. pontot). Ezenkívül egyrészt a Bizottság helyesen hangsúlyozza: az, hogy olyan információkkal rendelkezett, amelyek arra utaltak, hogy az érintett magatartásokat legalább 2007 óta tanúsították, nem zárhatja ki, hogy e magatartásokat korábban is tanúsították. Másrészt a Bizottság azt állítja, hogy a DUSS által a DB Schenker Rail Deutschlandnak nyújtott rejtett engedményre vonatkozó adatokkal rendelkezett, anélkül hogy az alkalmazás kezdetének időpontját ismerte volna. Nem volt tehát szükséges, hogy a Bizottság korlátozza a helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozat időbeli vetületét.

184 A fentiekre tekintettel a negyedik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az ötödik, az arányosság elvének megsértésére alapított jogalapról

185 A felperesek lényegében azt állítják, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő első, második és harmadik határozat aránytalan. A Bizottság tehát túllépte az elérni kívánt célnak megfelelő és ahhoz szükséges mértéket.

186 A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozattal kapcsolatban a felperesek először is hangsúlyozzák, hogy a szóban forgó engedményrendszert 2003 óta átlátható módon alkalmazták. Az egyes megrendelőkkel kötött VVE-ellátási szerződés, amely tartalmazza a díjszabási rendszert és az engedményrendszer felépítését, hozzáférhető az Interneten. Nem volt tehát semmi ok olyan titkos módszerek létezését feltételezni, amelyek helyszíni vizsgálatot indokolnának. Másodsor, ezt az engedményrendszert a nemzeti hatóságok és bíróságok többször ellenőrizték, és a „kartelljoggal” összhangban lévőknek ítélték. A Bizottság, amelyet tájékoztattak ezen eljárásokról, az 1/2003 rendelet 12. cikkének (1) bekezdése alapján a Bundeskartellamtal (a továbbiakban: BKartA) folytatott együttműködése keretében minden releváns információt beszerezhetett volna. Harmadsor, a felperesek szerint az, hogy a Bizottság a helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozatban egy tizenöt évvel ezelőtt kelt határozatra hivatkozik (lásd az alábbi 221. pontot), amelynek kapcsán egyébként a felperesek nem rejtettek el bizonyítékokat, nem releváns, és az ártatlanság EJEE 6. cikkének (2) bekezdésében szabályozott vélelmével összeegyeztethetetlen „rosszhiszeműségi vélelmet” foglal magában. Negyedszer, a helyszíni vizsgálat lefolytatása a keresett információk jellegére tekintettel nem megfelelő. Ötödször, a helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat a felperesek szerint nem fejt ki, hogy a Bizottság – amely 2006 óta tudott ezen engedményrendszer létezéséről – miért várt több mint öt évet e helyszíni vizsgálat lefolytatásával. Hatodszor, az olyan belső iratok, mint a munkatársak szubjektív értékelései, nem relevánsak annak megállapítása szempontjából, hogy az EUMSZ 102. cikk alapján szankcionált magatartás objektíve igazolt-e.

187 E körülmények összességére tekintettel a felperesek szerint egyrészt nem volt semmi ok azt feltételezni, hogy a felperesek a jelen ügyben bizonyítékokat próbálnának elrejtetni, másrészt pedig az 1/2003 rendelet 18. cikke szerinti, a 2011. augusztus 4-ihez hasonló tájékoztatáskérés az arányosság elvére tekintettel elegendő lett volna.

- 188 A válasz szakaszában a felperesek azt állították, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat szükségességének és arányosságának felülvizsgálata nem folytatható le a Bizottság rendelkezésére álló bizonyítékok jellegének vizsgálata nélkül. A felperesek tehát azt indítványozták, hogy a Törvényszék hívja fel a Bizottságot az említett bizonyítékok csatolására.
- 189 A tárgyalás során a felperesek előadták, hogy a második helyszíni vizsgálatra vonatkozó, az első helyszíni vizsgálat során ideiglenesen lefoglalt iratokat nem lehetett volna félretenni és egy lepecsételt íróasztalban tárolni, arra várva, hogy azokat majd később lemásolják.
- 190 A helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozattal kapcsolatban a felperesek először is a Bizottság hatáskörének hiányára hivatkoznak, amennyiben a vasúti infrastruktúrához való hozzáférésre kizárólag a nemzeti ágazati szabályok vonatkoznak. Mindenesetre a Bizottság általi helyszíni vizsgálat nem tekinthető szükségesnek, tekintettel a német ágazati szabályozó hatóság, a BNetzA kiterjedt hatásköreire. Másodsor, a Bizottságnak az információk beszerzése érdekében egyeztetnie kellett volna a BNetzA-val, és el kellett volna kerülnie a párhuzamos eljárásokat. Harmadsor, a Bizottságnak az 1/2003 rendelet 18. cikke szerinti tájékoztatáskérés útján kellett volna beszereznie a szükséges információkat, különösen a helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozatot illetően. Ha ugyanis egymást követő helyszíni vizsgálatokra kerül sor, azok igazolása érdekében különösen súlyos indokoknak kell fennállniuk.
- 191 A Bizottság azt állítja, hogy a felperesek valamennyi érvét mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 192 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az arányosság elve, amely az uniós jog általános jogelvei közé tartozik, megköveteli, hogy az uniós intézmények aktusai ne haladják meg a szóban forgó rendelkezés által kitűzött cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges mértéket, azaz több megfelelő intézkedés közül a kevésbé korlátozó jellegűt kell választani, és az okozott hátrányok nem lehetnek aránytalanok az elérendő céllal (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-331/88. sz., Fedesa és társai ügyben 1990. november 13-án hozott ítéletének [EBHT 1990., I-4023. o.] 13. pontját, és a C-180/00. sz., Hollandia kontra Bizottság ügyben 2005. július 14-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-6603. o.] 103. pontját).
- 193 A helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatokat illetően az arányosság elvének figyelembevétele feltételezi, hogy az intézkedések a szóban forgó vizsgálat céljaival kapcsolatban nem járnak aránytalan és elfogadhatatlan hátránnyal (lásd a 17. rendelet vonatkozásában a fenti 80. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 76. pontját). A meghatalmazás alapján végzett, illetve a határozattal elrendelt vizsgálat között ugyanakkor a Bizottság nem a helyzet különösen súlyos volta, kivételes sürgőssége vagy a teljes titoktartás kötelezettsége alapján választ, hanem az ügy sajátosságának figyelembevételével törekszik a megfelelő vizsgálat lefolytatására. Ezért ha egy határozat kizárólag annak lehetővé tételére irányul, hogy a Bizottság összegyűjthesse a Szerződés megsértése esetleges fennállásának megítéléséhez szükséges adatokat, az nem sérti az arányosság elvét (a 17. rendelet vonatkozásában lásd a fenti 171. pontban hivatkozott National Panasonic kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 28–30. pontját és a fenti 80. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 77. pontját).
- 194 Alapvetően a Bizottság joga annak megítélése, hogy egy információ szükséges-e a versenyjogi szabályok megsértésének megállapításához, és abban az esetben is, ha már valószínűsítő körülmények, illetve jogsértésre utaló bizonyítékok rendelkezésre állnak, a Bizottság jogosult olyan kiegészítő információkat kérni, amelyek segítenek a jogsértés mértékének és tartalmának meghatározásában (a 17. rendelet vonatkozásában lásd a fenti 81. pontban hivatkozott Orkem kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 15. pontját és a fenti 80. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 78. pontját).
- 195 A felperesek által előadott érveket a fenti elvek alapján kell mérlegelni.

- 196 Előjáróban, az eljárási szabályzat 48. cikkének 2. §-a alapján elkésztetteként el kell utasítani a felperesek által a válasz szakaszában és a tárgyalás során előadott azon érveket, amelyek egyrészt arra vonatkoznak, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat szükségességének és arányosságának felülvizsgálata nem folytatható le a Bizottság rendelkezésére álló bizonyítékok jellegének vizsgálata nélkül, másrészt pedig arra, hogy a második helyszíni vizsgálatra vonatkozó, az első helyszíni vizsgálat során félértett iratokat nem lehetett volna egy lepecsételt íróasztalban tárolni.
- 197 Meg kell állapítani ugyanis, hogy az eljárási szabályzat 48. cikkének 2. §-a értelmében az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel. A jelen esetben, mint azt a Bizottság helyesen megjegyezte, a felperesek által előterjesztett kifogások nem tekinthetők úgy, hogy azok az eljárást megindító keresetlevélben korábban kifejezetten vagy közvetetten felhozott jogalapokat terjesztenék ki, illetve szoros kapcsolatban állnának azokkal. Ezért e kifogásokat elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.
- 198 Következésképpen különösen nem lehet helyt adni a felperesek azzal kapcsolatos kérelmének, hogy a Bizottság csatolja azokat a bizonyítékokat, amelyek az első helyszíni vizsgálatot megelőzően a birtokában voltak.
- 199 A felperesek által előterjesztett többi kifogást illetően először is meg kell állapítani, hogy a felperesek néhány olyan érvet adnak elő, amelyek egyrészt annak alátámasztására irányulnak, hogy a Bizottság a szállítási szektorra vonatkozó nemzeti szintű ágazati szabályok létezése folytán nem rendelkezett hatáskörrel arra, hogy a felperesek helyiségeiben helyszíni vizsgálatot folytasson. Másrészt a helyszíni vizsgálatok a felperesek szerint nem arányosak, mert a Bizottság az összes szükséges információt beszerezhetette volna a nemzeti hatóságok útján, amelyek az elmúlt időszakban ugyanezen magatartásokra vonatkozóan hoztak néhány határozatot.
- 200 E tekintetben egyrészt emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy annak érdekében, hogy a Bizottság el tudja látni a Szerződésben ráruházott feladatokat, nem kötheti őt olyan határozat, amelyet valamely nemzeti bíróság az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése és az EUMSZ 102. cikk alkalmazásával hozott. A Bizottság tehát minden esetben jogosult egyedi határozatokat hozni az EUMSZ 101. cikk és az EUMSZ 102. cikk alkalmazása érdekében, akkor is, ha valamely megállapodás vagy magatartás már egy nemzeti bíróság határozatának tárgyát képezi, és a Bizottság által meghozni kívánt határozat ellentétes a fenti bírósági határozattal (lásd a Törvényszék fenti 44. pontban hivatkozott France Télécom kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 79. pontját, valamint a T-271/03. sz., Deutsche Telekom kontra Bizottság ügyben 2008. április 10-én hozott ítéletének [EBHT 2008., II-1747. o.] 120. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 201 A Törvényszék a fenti 200. pontban hivatkozott Deutsche Telekom kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 263. pontjában azt is megerősítette, hogy az ágazati szabályok létezésének a versenyügyben hozott bizottsági határozatok arányosságának mérlegelése során nincs jelentősége. Ez az elv mind a végleges határozatokra, mind pedig a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatokra érvényes.
- 202 Végül a fenti 46. pontban hivatkozott France Télécom kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 79., 80. és 86. pontjában, valamint a fenti 75. pontban hivatkozott CB kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 48. pontjában a Törvényszék emlékeztetett arra, hogy a Bizottság és a felperesek közötti korábbi találkozók tartása, vagy az, hogy valamely nemzeti hatóság előtt eljárás van folyamatban, nem érintheti azokat a vizsgálati jogköröket, amelyekkel a Bizottság az 1/2003 rendelet értelmében rendelkezik.
- 203 Másrészt, a Bizottsággal azonos módon hangsúlyozni kell, hogy nincs semmi ok azt feltételezni, hogy a felperesek által hivatkozott közigazgatási és bírósági eljárások során a nemzeti hatóságok az összes releváns kérdést megvizsgálták és az összes ténybeli elemet összegyűjtötték. Másfelől az ügy irataiból kitűnik, és a felperesek sem vitatják, hogy a VVE-ellátás rendszere tárgyában csupán megbeszélésekre került sor a felperes és a nemzeti hatóságok között. Következésképpen a BKartA és a BNetzA ezzel összefüggésben soha nem indított hivatalos vizsgálati eljárást.

- 204 Harmadrészt, meg kell állapítani, hogy a Bizottság néhány olyan ténybeli elemmel szolgált, amelyet a felperesek nem vitattak. A Bizottság szerint az Oberlandesgericht Frankfurt am Main (a Frankfurt am Main-i [Németország] tartományi legfelsőbb bíróság) által hozott, az engedményrendszert illetően a nemzeti versenyszabályok megsértésére alapított kifogást elutasító ítélet, amelyre a felperesek hivatkoznak, csak a nemzeti versenyjogot érinti, nem pedig az uniós jogot. Továbbá ez az ítélet azért emelkedett jogerőre, mert a jogorvoslati eljárás során az említett ügy panaszosai és a felperesek között peren kívüli egyezség jött létre. Másfelől az említett jogorvoslat keretében a BKartA kifejezetten hivatkozott az érintett engedményrendszer versenyellenes jellegére, ami kétségbe vonja a felperesek azon állítását, amely szerint a nemzeti hatóságok jóváhagyták volna az engedményrendszert. A Bizottság azt is előadja, hogy ezt az ítéletet 2006-ban hozták, és 2003-ig visszanyúló eseményekre vonatkozott, míg a saját vizsgálata a közelmúltbeli időszakra is kiterjed. Végül az Oberlandesgericht Frankfurt am Main ítéletének ellentmond egy, az ugyanezen bíróság által közvetlenül ezt követően hozott ítélet, amely valószínűleg az előző ügyben kötött peren kívüli egyezségekre is magyarázatként szolgál.
- 205 Következésképpen, tekintettel a fenti 199–204. pontra, megalapozatlanként el kell utasítani az összes olyan érvet, amely annak bizonyítására irányul, hogy a Bizottság nem rendelkezett hatáskörrel, illetve a helyszíni vizsgálatok a korábbi nemzeti határozatok létezése folytán nem voltak arányosak.
- 206 Másodszor, a felperesek azon érvét illetően, amely szerint a jelen ügyben az arányosság elve alapján az 1/2003 rendelet 18. cikke szerinti tájékoztatáskérés is elegendő lett volna, meg kell állapítani, hogy az elrendelt három helyszíni vizsgálat az összefüggéseiben vizsgálva nem tűnik aránytalannak.
- 207 Egyrészt ugyanis emlékeztetni kell arra, hogy a fenti 193. és 194. pontban felidézett ítélkezési gyakorlat értelmében egyfelől az, hogy a Bizottság a határozattal, illetve a kevésbé kényszerítő jellegű vizsgálati intézkedéssel elrendelt helyszíni vizsgálat közül melyiket választja, az adott ügy sajátosságai szerinti megfelelő helyszíni vizsgálat szükségleteitől függ. Másfelől a Bizottság joga annak megítélése, hogy egy információ szükséges-e a versenyjogi szabályok megsértésének megállapításához. Ezenkívül meg kell állapítani, hogy a Bizottság vizsgálati jogai értelmüket vesztenék, ha a Bizottság csak olyan iratok bemutatását kérhetné, amelyeket előzetesen módjában áll pontosan azonosítani. Ez a jog éppen ellenkezőleg arra szolgál, hogy elősegítse olyan különféle információk felkutatását, amelyek még nem ismertek, vagy amelyeket nem sikerült teljes mértékben azonosítani (a fenti 86. pontban hivatkozott Hoechst kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 27. pontja, valamint a fenti 128. pontban hivatkozott Ventouris kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 122. pontja). Következésképpen a Bizottság a vizsgálati intézkedések megválasztását illetően mindenképp rendelkezik bizonyos mérlegelési mozgástérrel.
- 208 Másrészt, a jelen ügyben a helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozatot illetően mindenekelőtt a Bizottsággal azonos módon meg kell állapítani, hogy mivel a keresett információk az esetleg arra irányuló szándékra utaló adatokat is magukban foglalták, hogy az ugyanezen csoporthoz tartozó társaságoknak a VVE-ellátásért járó engedményrendszer közvetítésével nyújtott indokolatlan kedvezményes bánásmód révén kiszorítsák a versenytársakat, a Bizottság az ügy megfelelő feltárása érdekében lefolytathatta e helyszíni vizsgálatot. Nehéz ugyanis elképzelni, hogy ezek az információk a helyszíni vizsgálaton kívül esetleg más módon is a Bizottság birtokába kerülhettek volna. Mint azt a Bizottság helyesen hangsúlyozza, az 1/2003 rendelet 18. cikke szerinti tájékoztatáskérés nem garantálja, hogy a vállalkozások elküldjék a Bizottságnak az őket terhelő olyan iratokat, mint például a levelek.
- 209 Továbbá meg kell állapítani, hogy az állítólag nyilvánosan hozzáférhető adatok – vagyis a VVE-ellátási szerződés – nem voltak elegendők ahhoz, hogy pontosan alátámasszák az EUMSZ 102. cikk feltételezett megsértésének fennállását és alapvető jellemzőit. Mint azt ugyanis a Bizottság hangsúlyozza, az Interneten hozzáférhető információk alapján nem lehetett kideríteni többek között azt, hogy mely vállalkozások részesültek ténylegesen az engedményekben, illetve mennyi volt ezen engedmények összege. Ezen információk alapján nem lehetett feltárni a vállalkozás üzleti stratégiáját és annak hatásait sem. Márpedig a vállalkozás tevőleges versenyellenes stratégiája fennállásának

alátámasztása fontos, mivel az ilyen stratégia fennállása egyrészt lehetővé teszi az olyan különböző tényállási elemek tisztázását, amelyek ezután visszaélészerűnek minősíthetők, másrészt pedig súlyosító körülményt képezhet, mint azt a Bizottság is előadja. A felperesek egyébként megerősítik a tényeket, amikor a válaszban kifejtik, hogy a keresett információk mint olyanok nem léteznek, mivel a meglévő, de nem hozzáférhető iratok átfogó rendszerezését teszik szükségessé.

- 210 E tekintetben el kell utasítani a felperesek azon érvét is, amely szerint az információk csoportosításának szükségessége inkább tájékoztatáskérést, mint helyszíni vizsgálatot feltételez. Mivel ugyanis ezek az információk nem voltak hozzáférhetőek, továbbra is fennállt a bizonyítékok megsemmisítésének kockázata. Másfelől az, hogy – mint azt a felperesek állítják – a Bizottság a korábbi ügyekben az érintett vállalkozások üzleti stratégiájának feltárása érdekében másként járt el, önmagában nem korlátozhatja a Bizottság azon lehetőségét, hogy a jelen ügyekben helyszíni vizsgálatot folytasson. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felperesek mindenesetre sem azokat a korábbi ügyeket nem jelölték meg, amelyekre hivatkoznak, sem pedig bármi olyan konkrét adatot nem terjesztenek elő, amely lehetővé tenné az említett ügyek és a jelen ügyek körülményeinek összehasonlítását.
- 211 Ezenkívül azon érvet illetően, amely szerint az olyan belső iratok, mint a munkatársak szubjektív értékelései, nem relevánsak annak megállapítása szempontjából, hogy az EUMSZ 102. cikk alapján szankcionált magatartás objektíve igazolt-e, meg kell állapítani, hogy a helyszíni vizsgálatnak nem eleve az volt a fő célja, hogy a munkatársaktól vallomásokat szerezzen be. Mindazonáltal a munkatársak vallomásainak beszerzése az adott ügy körülményeitől függően elkerülhetetlen lehet annak érdekében, hogy a vállalkozás tevékenységére vagy stratégiájára vonatkozó tényállási elemeket illetően bizonyos értékelésekhez jussanak.
- 212 Végül azon érvet illetően, amely szerint az 1/2003 rendelet 18. cikke szerinti tájékoztatáskérés is elegendő lett volna, mivel a Bizottság 2011. augusztus 4-én ilyen kéréssel élt, vagyis mivel a Bizottság az eljárás során a helyszíni vizsgálaton kívüli egyéb módon is hozzájuthatott a felperesekkel kapcsolatos információkhoz, meg kell állapítani, mint azt a Bizottság is helyesen hangsúlyozta: az, hogy a Bizottság a második és harmadik helyszíni vizsgálatot követően tájékoztatáskéréssel élt, nem releváns annak meghatározása szempontjából, hogy az említett helyszíni vizsgálatok az arányosság elvére tekintettel, az EUMSZ 102. cikk megsértése fennállásának bizonyítása szempontjából indokoltak voltak-e.
- 213 Harmadrészt, a helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozatot illetően meg kell állapítani, hogy a felperesek az első helyszíni vizsgálat tárgyában előadott érvekhez képest nem terjesztenek elő semmilyen új érvet azon kifogásuk alátámasztása érdekében, amely szerint az 1/2003 rendelet 18. cikke szerinti tájékoztatáskérés is elegendő lett volna. A felperesek legfeljebb azt állítják, hogy ami a helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozatot illeti, ha egymást követő helyszíni vizsgálatokra kerül sor, azok igazolása érdekében különösen súlyos indokoknak kell fennállniuk.
- 214 Mindazonáltal mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozat keretében keresett adatok közül legalább néhány potenciálisan feltárhatta a jogsértés elkövetésére irányuló szándékot, és a felperesek helyiségeiben volt fellelhető. E határozatokból kitűnik, hogy a DUSS által alkalmazott, a versenytársaival szemben hátrányosan megkülönböztető különböző gyakorlatokra, így különösen a pályaudvarokhoz való nem megfelelő hozzáférés biztosítására, kevésbé hatékony szolgáltatások nyújtására és a pályaudvarokhoz való hozzáférés megtagadására vonatkozó adatokról van szó. Márpedig nehéz elképzelni, hogy a jelen ügyben az 1/2003 rendelet 18. cikke szerinti tájékoztatáskérés keretében ilyen adatokat önként közölnének a Bizottsággal, tekintettel különösen azokra a kockázatokra, amelyeket a vállalkozás az EUMSZ 102. cikk megsértésének megállapítása esetén visel.
- 215 Továbbá, a vállalkozás részéről fennálló aktív versenyellenes stratégia alátámasztásának fontossága, valamint a munkatársak szubjektív értékelései tárgyában a fenti 209. és 211. pontban kifejtett indokok a helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozatot illetően is érvényesek. Másfelől

emlékeztetni kell arra, hogy a felperesek állításával ellentétben a Bizottság hatáskörrel rendelkezett a helyszíni vizsgálat lefolytatására, és nem kellett a nemzeti hatóságokkal egyeztetnie (lásd a fenti 199–205. pontot).

- 216 Végül azon érvet illetően, amely szerint az egymást követő helyszíni vizsgálatok igazolására különösen súlyos indokoknak kell fennállniuk, igaz, hogy az egymást követő helyszíni vizsgálatok esetén a Bizottság a korábbi vizsgálatok során beszerzett bizonyos információkkal rendelkezik már azt megelőzően, hogy az említett helyszíni vizsgálatokat lefolytatná. Ez ugyanakkor a felperesek állításával ellentétben nem jelenti azt, hogy a Bizottságnak az általa szükségesnek vélt további információkat az 1/2003 rendelet 18. cikke szerinti tájékoztatáskérés útján kellene beszereznie, vagy hogy újabb helyszíni vizsgálatot csak különösen súlyos indokok igazolhatnának. A fenti 193. és 194. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatból ugyanis kitűnik, hogy az, hogy a Bizottság a határozattal, illetve a kevésbé kényszerítő jellegű vizsgálati intézkedéssel elrendelt helyszíni vizsgálat közül melyiket választja, nem szükségképpen olyan körülményektől függ, mint a helyzet különösen súlyos volta, kivételes sürgőssége vagy a teljes titoktartás kötelezettsége, hanem az ügy sajátosságának figyelembevételével törekszik a megfelelő vizsgálat lefolytatására. Így a Bizottság a feltételezett jogsértés fennállásának alátámasztása érdekében jogosan ítélheti szükségesnek további vizsgálatok elrendelését, még abban az esetben is, ha már rendelkezésére állnak a jogsértés fennállására vonatkozó, korábbi helyszíni vizsgálatok során beszerzett valószínűsítő körülmények, sőt bizonyítékok.
- 217 A fenti 206–216. pontban kifejtett megfontolásokra tekintettel el kell utasítani a felperesek valamennyi azzal kapcsolatos érvét, hogy a jelen esetben az 1/2003 rendelet 18. cikke szerinti tájékoztatáskérés is elegendő lett volna, következésképpen pedig a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatok aránytalanok.
- 218 Harmadszor, nem lehet helyt adni a felperesek azon érvének, amely szerint nincs olyan adat, amely alátámasztaná, hogy az 1/2003 rendelet 18. cikke szerinti tájékoztatáskérés esetén a bizonyítékok megsemmisítésének vagy elrejtésének valós kockázata állna fenn.
- 219 Egyrészt, ilyen korlátozást sem az 1/2003 rendelet, sem az ítélkezési gyakorlat nem vezet be. Másrészt, a helyszíni vizsgálatok lefolytatásáról szóló bizottsági határozatnak a felperesek állításával ellentétben nem ez volt az egyetlen indoka, amennyiben az alapvető indok az volt, hogy a Bizottság olyan bizonyítékokat keressen, amelyek feltárhatják többek között a versenytársak kiszorítására irányuló szándékot, és amelyek a felperesek birtokában lehetnek. Harmadrészt, a fenti 208–214. pontban hivatkozott okokból, a jelen ügy körülményeire tekintettel el kell utasítani az arra alapított érvet, hogy állítólag nincsenek olyan bizonyítékok, amelyek alátámaszthatnák, hogy fennáll a bizonyítékok megsemmisítésének kockázata. Negyedrészt, az Oberlandesgericht Frankfurt am Main ítéletének létezése (lásd a fenti 204. pontot) alapján nem állapítható meg, mint azt a felperesek állítják, hogy nem állt fenn az adatok megsemmisítésének kockázata.
- 220 Negyedszer, az ártatlanság vélelmének állítólagos megsértésére alapított érvvel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy az ártatlanság vélelmének elve, amely különösen az EJEE 6. cikkének (2) bekezdésén alapul, azon alapvető jogok részét képezi, amelyeket a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően az uniós jogrendszer védelemben részesít.
- 221 A jelen esetben a helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat tizedik preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a Bizottság ténylegesen hivatkozott a Bíróság C-436/97. P. sz., Deutsche Bahn kontra Bizottság ügyben 1999. április 27-én hozott ítéletére (EBHT 1999., I-2387. o.), valamint a Törvényszék T-229/94. sz., Deutsche Bahn kontra Bizottság ügyben 1997. október 21-én hozott ítéletére (EBHT 1997., II-1689. o.), amelyek megerősítik, hogy a felperesek az egyéb körülményekkel együtt vizsgált díjszabási gyakorlataik folytán megsértették az EUMSZ 102. cikket, mindezt azon kockázat alátámasztása érdekében, hogy az érintett vállalkozások megkísérelhetik elrejtetni vagy megsemmisíteni a bizonyítékokat. A Bizottság azon magyarázata, amely szerint ezekre az ügyekre csak annak hangsúlyozása céljából hivatkozott, hogy a felperesek szükségképpen tisztában voltak a jogsértés megállapításának következményeivel, következésképpen pedig az 1/2003 rendelet 18. cikke szerinti

tájékoztatókérés esetén hajlamosak lehetnek megsemmisíteni a bizonyítékokat, hihető. Ezenkívül e körülmény a különböző vizsgálati intézkedések közötti választás szempontjából is releváns lehet. Végül emlékeztetni kell arra, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő első, második és harmadik határozat csak helyszíni vizsgálatot rendel el, következésképpen nem tartalmaz sem szankciót, sem pedig a felelősséget megállapító bármilyen más tartalmi elemet. E feltételek mellett meg kell állapítani, hogy az ártatlanság vélelmének megsértésére alapított kifogást mint megalapozatlant el kell utasítani.

- 222 Ötödször, ami a felperesek azon állítását illeti, hogy nem értik, hogy ha a Bizottságnak 2006 óta tudomása volt ezen engedményrendszer fennállásáról, akkor miért várt több mint öt évet e helyszíni vizsgálat lefolytatásával, egyrészt elegendő megállapítani, hogy még ha a Bizottság 2006 óta rendelkezett is olyan információkkal, amelyek helyszíni vizsgálatok lefolytatására jogosították fel őt, mint azt a felperesek állítják, ennek megállapítása nem befolyásolja az említett helyszíni vizsgálatok arányosságát. Másrészt emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság feladata annak mérlegelése, hogy mikor célszerű helyszíni vizsgálatot kezdeni, a vállalkozások védelme érdekében pedig adottak az elévüléssel kapcsolatos szabályok.
- 223 E körülmények összességére tekintettel nem tűnik úgy, hogy Bizottság a jelen ügyben az elérni kívánt célhoz képest aránytalan mértékben járt volna el, ezáltal pedig megsértette volna az arányosság elvét, mivel az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján elrendelt helyszíni vizsgálatok alkalmazása a jelen ügy sajátosságaira tekintettel megfelelő volt.
- 224 E feltételek mellett az ötödik jogalapot részben mint elfogadhatatlant, részben pedig mint megalapozatlant el kell utasítani.

A harmadik és negyedik kereseti kérelemről

- 225 Harmadik és negyedik kereseti kérelmükben a felperesek azt kérik, hogy a Törvényszék egyrészt semmisítsen meg minden olyan intézkedést, amelyet a jelen ügy tárgyát képező helyszíni vizsgálatok alapján tettek, másrészt pedig kötelezze a Bizottságot arra, hogy szolgáltatassa vissza a helyszíni vizsgálatok során készült valamennyi iratmásolatot.
- 226 A harmadik kereseti kérelmet illetően meg kell állapítani, hogy e szakaszban nem lehet kellő pontossággal meghatározni a felperesek kérelmének tárgyát. Különösen, nem lehet eldönteni, hogy e kérelem az EUMSZ 263. cikk értelmében vett megtámadható aktusok ellen irányul-e. A harmadik kereseti kérelmet tehát elfogadhatatlannak kell nyilvánítani, mivel az a Bíróság alapokmányának 21. cikke, valamint az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának c) pontja alapján nem tekinthető kellően pontosnak.
- 227 A negyedik kereseti kérelmet illetően meg kell jegyezni, mint azt a Bizottság is állítja, hogy amikor a felperesek azt kérik, hogy a Törvényszék a helyszíni vizsgálatokat elrendelő határozatok megsemmisítésének következményeiről határozzon, valójában a megsemmisítési ítélet esetleges joghatásaira vonatkozó megállapítást akarnak elérni, amely a megsemmisítési ítélet végrehajtását illetően a Bizottsághoz intézett meghagyásnak is minősülne. Mivel azonban a Törvényszéknek az EUMSZ 263. cikkre alapozott jogszerűségi vizsgálat keretében nincs hatásköre arra, hogy megállapítási ítéletet hozzon (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-224/03. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2003. december 9-én hozott végzésének [EBHT 2003., I-14751. o.] 20–22. pontját), illetve meghagyással éljen, még az ítéletei végrehajtásának részletes szabályaival kapcsolatban sem (a Bíróság elnöke C-199/94. P. és C-200/94. P. sz., Pevasa és Inpesca kontra Bizottság egyesített ügyekben 1995. október 26-án hozott végzésének [EBHT 1995., I-3709. o.] 24. pontja), a felperesek negyedik kereseti kérelmét elfogadhatatlannak kell nyilvánítani (a Törvényszék T-145/06. sz., Omya kontra Bizottság ügyben 2009. február 4-én hozott ítéletének [EBHT 2009., II-145. o.] 23. pontja).
- 228 Az eddigiek összességéből következik, hogy a jelen kereseteket teljes egészükben el kell utasítani.

A költségekről

- 229 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a értelmében a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperesek a T-289/11., T-290/11. és T-521/11. sz. ügyekben pervesztesek lettek, a Bizottság ez irányú kérelmének megfelelően kötelezni kell őket a költségek viselésére mindegyik ügyben.
- 230 A Tanács, az EFTA Felügyeleti Hatóság és a Spanyol Királyság az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-ának első és második bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A Törvényszék a kereseteket elutasítja.**
- 2) **A Deutsche Bahn AG, a DB Mobility Logistics AG, a DB Energie GmbH, a DB Netz AG, a DB Schenker Rail GmbH, a DB Schenker Rail Deutschland AG és a Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße mbH (DUSS) köteles viselni az Európai Bizottság részéről felmerült költségeket, valamint saját költségeiket.**
- 3) **Az Európai Unió Tanácsa, az EFTA Felügyeleti Hatóság és a Spanyol Királyság maguk viselik saját költségeiket.**

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Kihirdetve Luxembourgban, a 2013. szeptember 6-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita előzményei.....	2
Az első helyszíni vizsgálat	2
A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat	2
Az első helyszíni vizsgálat lefolytatása	4
A második helyszíni vizsgálat	5
A helyszíni vizsgálatot elrendelő második határozat	5
A második helyszíni vizsgálat lefolytatása	6
A harmadik helyszíni vizsgálat	6
A helyszíni vizsgálatot elrendelő harmadik határozat	6

A harmadik helyszíni vizsgálat lefolytatása	7
Az eljárás és a felek kérelmei	8
A jogkérdésről	9
Az első, a magánlakás sérthetlenségének azáltal történő megsértésére alapított jogalapról, hogy nem került sor előzetes bírósági engedély beszerzésére	9
Az elfogadhatóságról	10
Az ügy érdeméről	11
A második, a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jog megsértésére alapított jogalapról	18
A harmadik, a felperesek védelemhez való jogának megsértésére alapított jogalapról, figyelembe véve az első helyszíni vizsgálat lefolytatása során elkövetett szabálytalanságokat	19
M. irodájának teljes körű átkutatásáról	22
A vitatott iratokról és kulcsszavakról	23
A Bizottság által az első helyszíni vizsgálat kezdete előtt tanúsított magatartásról	25
A negyedik, a helyszíni vizsgálatok tárgyának a helyszíni vizsgálatot elrendelő első, második és harmadik határozatban történő meghatározására alapított jogalapról	26
A helyszíni vizsgálatot elrendelő első határozat	27
A helyszíni vizsgálatot elrendelő második és harmadik határozat	28
Az ötödik, az arányosság elvének megsértésére alapított jogalapról	29
A harmadik és negyedik kereseti kérelemről	35
A költségekről	36